Ετος Δ'. | Εκδίδεται τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἑκάστου μηνός. | Εν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 15/27 Ἰουλίου 1884 | Τιμὴ ἐτησία προπληρωμένη εἰς χρυσόν. Φράγκ. 40. Μάρκ. 32. Ρούβλ. 16. | Αρ. 78.

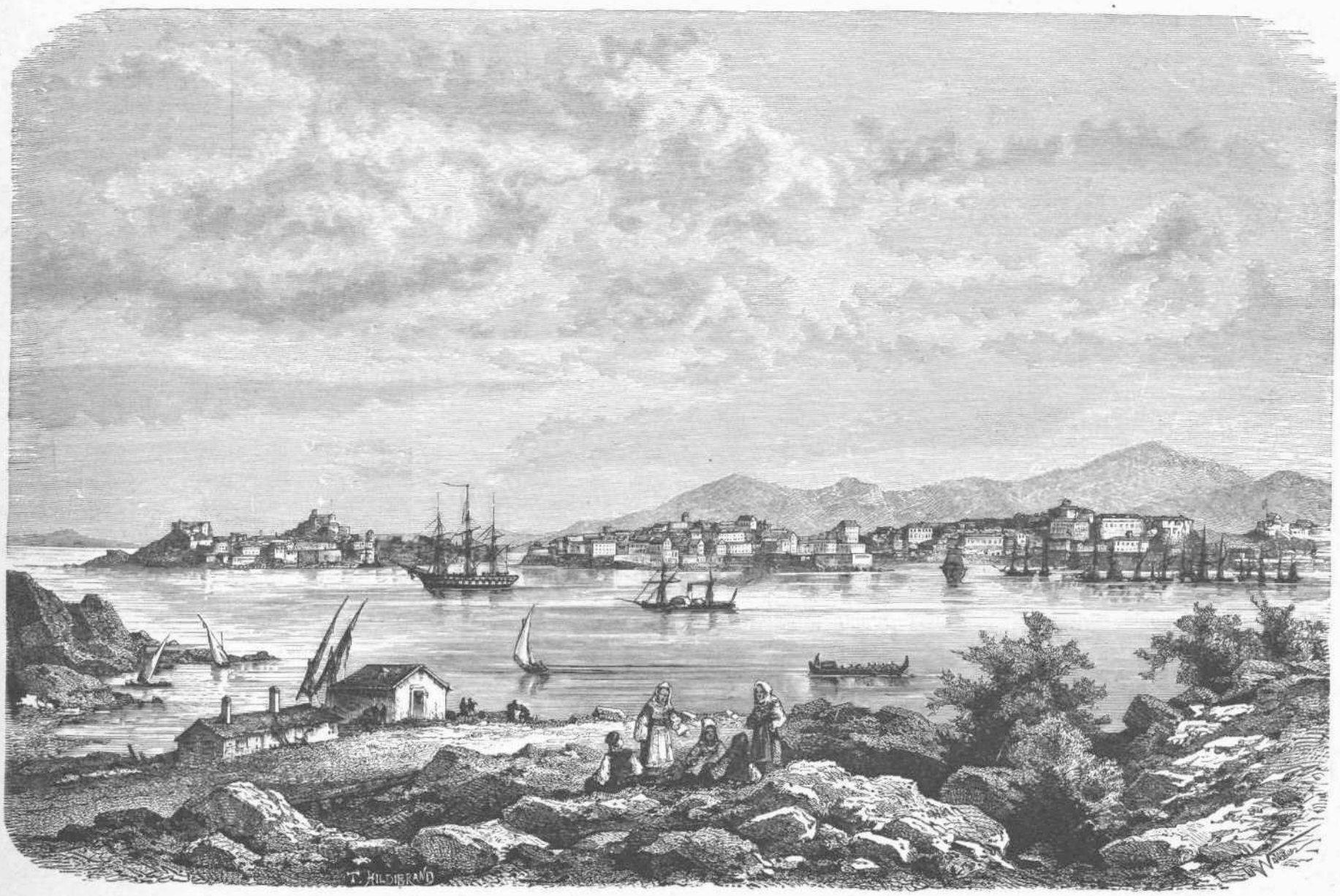

Η ΚΕΡΚΥΡΑ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ Κέρκυρα. — Σχέσεις τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους πρὸς τὰς Δακορωμουνικὰς ἰδία φυλάς. Ἱστορικὴ μελέτη ὑπὸ Σ. Κρητικοῦ (τέλος). — Ἡ διάδοχος τοῦ Ὀλλανδικοῦ θρόνου. — Δανεισταὶ προξενηταί. Πολωνικὸν Διήγημα (συνέχεια). — Μικρὸς ἄνθρωπος — μέγας ἄνθρωπος. — Νέον ἐν τῷ χοίρῳ παράσιτον. — Ποίησις· Εἰς τὴν Λουΐζα μου. Μπέσα. — Φεῦ! πάλλει. — Μνημεῖον Ἀθανασίου Ζάππα. — Ἡ Κορδόβα. — Ἡ ἑορτὴ τοῦ Συνδέσμου τῶν Γερμανῶν σκοπευτῶν. — Διάφορα. — Αἰνίγματα καὶ λύσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ Κέρκυρα. — Ἡ βασίλισσα τῆς Ὀλλανδίας καὶ ἡ διάδοχος τοῦ θρόνου. — Ἡ ἑορτὴ τοῦ Συνδέσμου τῶν Γερμανῶν σκοπευτῶν. Τὸ σκοπευτήριον. Τὸ σύμπλεγμα τῆς Γερμανίας. Ἡ σκιὰς τῶν βραβείων. — Τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀθανασίου Ζάππα ἐν Λαμπόβῳ τῆς Ἠπείρου. — Τὸ μέγα τζαμίον ἐν Κορδόβῃ.

Η ΚΕΡΚΥΡΑ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 81.)

Ὅ,τι καλὸν καὶ ὡραῖον, ὁ ἄνθρωπος εὐχαριστεῖται νὰ βλέπῃ καὶ νὰ θαυμάζῃ. Τοῦτο συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὰς τοποθεσίας ἐκείνας, ἃς ἡ φύσις ἐπροίκισε διὰ ἐκτάκτων θελγήτρων. Ἐνώπιον τῶν περικαλλῶν σκηνογραφημάτων τῆς φύσεως εὑρισκόμενός τις, ἀπορεῖ πράγματι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συγκεντρῶνται ἐν σμικρῷ ἀναλόγως χώρῳ τοσαῦται καλλοναί, τοσαῦτα θέλγητρα. Τοῦτο αἰσθανόμεθα καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς φύσεως τοσοῦτον πλουσίως πεπροικισμένην νῆσον Κέρκυραν, ἧς πᾶς κόλπος, πᾶν ἀκρωτήριον, πᾶς λόφος, γραφικωτάτην παρέχουσι θέαν. Ἑπομένως νομίζομεν ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἀναγνῶσται, ἰδόντες ἤδη ἐν τῷ Ἑσπέρῳ θέαν τῆς Κερκύρας, εὐχαρίστως θὰ ἴδωσι καὶ ἄλλην τοποθεσίαν τῆς εὐθαλλοῦς καὶ εὐφόρου Ἑλληνικῆς νήσου. Τὴν σημερινὴν δὲ εἰκόνα συνοδεύομεν διὰ τοῦ κάτωθι ἄρθρου.

Σ. τ. Δ.

ΠΡΟΣ δυσμὰς τῆς ἀκτῆς τῆς Ἠπείρου καὶ εἰς μικρὰν ἀπὸ τῶν Κεραυνίων ὀρέων ἀπόστασιν κεῖται ἐν τῷ Ἰονίῳ πελάγει νῆσος, οὐχὶ μεγάλη, φέρουσα τὸ ἀρχαῖον ὄνομα Κόρκυρα ἢ Κέρκυρα, κληθεῖσα δὲ ἐπὶ τῆς ἐξουσίας τῶν Βενετῶν Κορυφὴ ἢ Κορφοὶ (Corfu). Δύο ὀρέων σειραὶ διασχίζουσιν αὐτήν, ὧν ἡ ὑψηλοτέρα κορυφή, ὑψουμένη 946 μέτρα ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Παντοκράτορος. Οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς καὶ ἄλλας ὀνομασίας δίδουσι τῇ νήσῳ· οἱ μὲν καλοῦσιν αὐτὴν Δρεπάνην, οἱ δὲ Φαιακίαν, ἄλλοι Σχερίαν καὶ ἄλλοι ἄλλως. Τὸ ὄνομα Μάκρις, ὅπερ εἶχεν ἡ νῆσος (Ἀπολλώνιος Ῥόδιος 520, 990) ἀποδεικνύει τὴν στενὴν αὐτῆς σχέσιν πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Φοινίκης καὶ τῆς Συρίας, ἔνθα ἐλατρεύετο ὁ θεὸς Μάκαρ, ὁ ὕψιστος θεὸς τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ πυρὸς ἐν Φοινίκῃ· ἐσφαλμένη εἶναι ἡ ἐτυμολογία ἐκ τοῦ μακροῦ τῆς νήσου σχήματος. Καὶ τὸ ὄνομα Φαιακία ἐμφαίνει τὴν σχέσιν ἣν οἱ Φαίακες εἶχον μετὰ τῶν εὐτόλμων τῆς Φοινίκης θαλασσοπόρων. Δύσκολος καὶ οὐχὶ ἀρκούντως σαφὴς εἶναι ἡ ἐτυμολογία τῆς ὀνομασίας Κερκύρας· ἴσως παράγεται ἐκ τοῦ Ἕρκους (orcus), τόπου κλειστοῦ, περιωρισμένου, ἄντρου, σπηλαίου, κατοικίας τῶν ἀγρίων καὶ πρώτων τῆς γῆς κατοίκων. Κοινὴ ὑπῆρχεν ἡ γνώμη, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου ἀναφερομένη Σχερία, ἡ νῆσος τοῦ Ἀλκινόου καὶ τῶν Φαιάκων, ἦτο ἡ Κέρκυρα αὐτή, καὶ ὅτι ἐν αὐτῇ εὗρεν ἄσυλον ὁ "πολύπλαγκτος" Ὀδυσσεύς. Ἀποδεδειγμένον εἶναι ἱστορικῶς ὅτι ἡ Κέρκυρα καὶ αἱ παρακείμεναι αὐτῆς ἀκταὶ ὑπῆρξαν εἰς ἀρχαιοτάτους ἤδη χρόνους γνωσταὶ εἰς τοὺς τολμηροὺς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας θαλασσοπόρους, οἵτινες διέδωσαν τὰς γνώσεις, τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας. Παρὰ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων μανθάνομεν ὅτι οἱ πρῶτοι τῆς Κερκύρας κάτοικοι ἀνῆκον εἰς τοὺς θρασεῖς ἐκείνους πειρατάς, τοὺς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου τὸ πάλαι κατοικήσαντας καὶ Λιβυρνοὺς καλουμένους. Οἱ πειραταὶ οὗτοι ἐξέτεινον τὰς λῃστρικὰς ἐπιδρομὰς αὐτῶν οὐ μόνον εἰς τὰς περικειμένας νήσους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἰταλίας. Ὁ Ὅμηρος (Ὀδύσσ. 1, 105) ἀναφέρει ὅτι Μέντης, ὁ τῶν Ταφίων ἡγεμών, πρῶτος ἔπλευσεν ἐκ τῆς ἀκτῆς τῆς Ἀκροκεραυνίας εἰς τὴν ἀρχαίαν Τεμέσην τῆς Ἰταλίας, ὅπως ἀνταλλάξῃ χαλκὸν ἀντὶ σιδήρου. Ἐκ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου χωρίου τοῦ Ὁμήρου μανθάνομεν ὅτι οἱ Τάφιοι ἦσαν ἔμπειροι μεταλλουργοὶ (ἐν τάφοις δηλ. ὑπὸ γῆν οἰκοῦντες), καὶ γνωστὸν εἶναι ὅτι οἱ Τάφιοι κατῴκουν ἐν ἀρχαιοτάτῃ ἐποχῇ τὰς ἀκτὰς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, συμπεριλαμβανόμενοι καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν Καρῶν. Οἱ Κᾶρες ἐξουσιάσαντες τῆς θαλάσσης κατέλαβον μετ' ὀλίγον καὶ διάφορα μέρη τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, τὴν Πελοπόννησον, τὰς νήσους, μετακομίσαντες καὶ τὴν λατρείαν τοῦ ὑπ' αὐτῶν λατρευομένου ὑπερτάτου ὄντος, τοῦ Δωδωναίου Διός, τοῦ ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς τὴν γῆν σείοντος καὶ κινοῦντος. Τὰς τῶν Καρῶν θαλασσίας θεότητας μαρτυροῦσι καὶ ἀρχαιότατά τινα ὀνόματα, ὡς τὸ ὄνομα Σάμη (ἡ Κεφαλληνία) ὅπερ ἐσήμαινε βράχον ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης (Στράβων 346).

Ἐπὶ πόσον χρόνον οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι ἔμειναν ἐν Κερκύρᾳ δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστόν· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι αὐτοὺς διεδέχθησαν ἄλλοι ἄποικοι, Ἕλληνες, οἵτινες κατὰ τὸν ι'. πρ. Χρ. αἰῶνα διαπλεύσαντες τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀφίχθησαν εἰς Κέρκυραν καὶ ἐννοήσαντες τὴν σπουδαιότητα τῆς νήσου, ὡς καταλλήλου ὁρμητηρίου διὰ τὰς θαλασσίας ἐπιδρομάς, κατέλαβον αὐτήν. Οἱ ἄποικοι οὗτοι ἦσαν Ἐρετριεῖς, ἐξ Εὐβοίας ὁρμώμενοι, οἵτινες συμπαρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν καὶ πρόσφυγας τῆς ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ πόλεως Κύμης. Δρασεῖς πειραταὶ ἐξετέλεσαν ἐπιδρομὰς πρὸς τὰς μεσημβρινὰς τῆς Ἰταλίας παραλίας καὶ ἔφθασαν μέχρι Καμπανίας, εἰς τοὺς πρόποδας ἡφαιστείου ὄρους, ἔνθα ἵδρυσαν τὴν πρώτην ἑλληνικὴν ἀποικίαν εἰς τὰ ἀπόκεντρα ταῦτα μέρη, τὴν πόλιν Κύμην, ἐξ ἧς διεδόθησαν ὁ πολιτισμὸς καὶ αἱ τέχναι. Ἰώνων ὄντων τῶν πρώτων ἀποίκων Ἰώνιος κόλπος ἐκλήθη τὸ πρῶτον ἡ Ἀδριατικὴ θάλασσα. Μετὰ τοὺς Ἴωνας ἦλθον οἱ Δωριεῖς ἐκ Κορίνθου, ἐκ τοῦ γένους τῶν Βακχιαδῶν, οἵτινες ἦλθον ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἀρχίου. Χερσικράτης, Ἡρακλείδης, ἦτο ὁ τῷ 734 πρ. Χρ. τὴν Κέρκυραν καταλαβών. Οἱ Κορίνθιοι οὗτοι Δωριεῖς ἐξέτεινον τὴν ἐπιρροὴν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου ἀκτῶν, ἱδρύσαντες ἀποικίας, ὧν προεξῆρχον ἡ Λευκάς, ἡ Ἀλυζία, τὸ Ἀνακτόριον, ἡ Ἀμβρακία, ἡ Ἀπολλωνία καὶ ἡ Ἐπίδαμνος, αἵτινες διέδοσαν τὸν Ἑλλην. πολιτισμὸν εἰς τὰς περιοικούσας βαρβάρους φυλάς. Οἱ Δωριεῖς οὗτοι ἦσαν καὶ οἱ θεμελιώσαντες τὰς ἀποικίας τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας, ὧν προεξῆρχον ὁ Τάρας, ἡ Ἡράκλεια, αἱ Συρακοῦσαι, ὁ Ἀκράγας, ἡ Σελινοῦς κ. ἄλ. Εἰς τὰς ἀποκέντρους ἐκείνας τῆς Δύσεως ἀκτὰς νέα ἀνεφάνη Ἑλλάς, κέντρον πολιτισμοῦ καὶ Ἑλληνισμοῦ.

Μακροχρόνιος ὑπῆρξεν ἡ ἐξουσία τῶν Κορινθίων ἐπὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου· τέλος ὅμως οἱ Κερκυραῖοι, φλεγόμενοι ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐλευθερίας, αἰσθανόμενοι δὲ καὶ τὴν ἰσχύν, ἣν παρεῖχεν αὐτοῖς ἡ τῆς πατρίδος αὐτῶν ἐπίκαιρος θέσις, ἀπεφάσισαν ν' ἀποτινάξωσι τὸν μισητὸν ζυγὸν καὶ συμπλακέντες τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 665 πρ. Χρ. ἐν θαλάσσῃ μετὰ τῶν Κορινθίων ἤραντο νίκην περιφανῆ καὶ οὐ μόνον ἠνάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀποσυρθῶσιν ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς τὴν ἐπιρροὴν τῶν Βακχιαδῶν κατέβαλον. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δ' ἐκείνης ἔμεινεν ἡ Κέρκυρα ἐλευθέρα καὶ αὐτοδιοίκητος, ἐκτείνασα τὸ κράτος αὐτῆς μέχρι τῶν βορείων ἀκτῶν τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου. Ἀλλὰ καὶ ἡ Κέρκυρα συνεμερίσθη τὴν τύχην τῶν ἄλλων Ἑλλην. χωρῶν· ἔριδες ἐσωτερικαὶ καὶ ἐμφύλιοι πόλεμοι ἐξησθένισαν αὐτήν, καὶ ἤδη τῷ 427 πρ. Χρ. ἤρξαντο αἱ διαιρέσεις. Τοὺς ἐσωτερικοὺς τούτους σπαραγμοὺς διεδέχθησαν ἐπιδρομαὶ τῶν περιοικούντων Ἰλλυρίων πειρατῶν, μέχρις οὗ τῷ 226 πρ. Χρ. οἱ Ῥωμαῖοι συμπεριέλαβον καὶ τὴν Κέρκυραν εἰς τὸ ἀπέραντον αὐτῶν κράτος. Κατὰ τὸν ι'. μετὰ Χρ. αἰῶνα οἱ Νορμαννοὶ ἐγένοντο κύριοι αὐτῆς, ἀντικατασταθέντες ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Τῷ 1204 περιέπεσεν ἡ Κέρκυρα εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Βενετῶν, οἵτινες διέμειναν ἐν αὐτῇ μέχρι τοῦ ἔτους 1797, ὅτε καὶ κατελύθη ἡ Βενετικὴ δημοκρατία. Ἱδρυθείσης τῷ 1880 τῆς Ἰονίου δημοκρατίας ἀπετέλεσε καὶ ἡ Κέρκυρα μέρος αὐτῆς, καὶ ὡς τοιαύτη περιέπεσεν εἰς χεῖρας τῶν Ῥώσσων μέχρι τῆς α'. Ἰουλίου 1807, ὅτε συνεπείᾳ τῆς συνθήκης τῆς Τιλσίτης παρεδόθη εἰς τοὺς Γάλλους, ὑφ' οὓς διέμεινε μέχρι τοῦ 1815, ὅτε κατὰ τὴν συνθήκην τῶν Παρισίων ἐτέθη μετὰ τῶν ἄλλων Ἰονίων νήσων ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας.

Μόλις δὲ κατὰ τὸ 1863 ηὐδόκησεν ἡ Θεία Πρόνοια νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν Κέρκυραν καὶ τὰς ἄλλας Ἰονίους νήσους εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς Ἑλλάδος, ὥστε ν' ἀποτελῶσι μέρος ἀναπόσπαστον τῆς χώρας ἐκείνης, μεθ' ἧς οὐ μόνον ἡ φύσις αὐτὴ ἀλλὰ καὶ ἡ ἱστορία καὶ αἱ παραδόσεις ἀπὸ αἰώνων ἤδη συνέδεον αὐτάς.

Π.

ΣΧΕΣΙΣ
ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΠΡΟΣ
ΤΑΣ ΔΑΚΟΡΩΜΟΥΝΙΚΑΣ ΙΔΙΑι ΦΥΛΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΥΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΕΠ' ΑΥΤΩΝ.

Ἱστορικὴ Μελέτη ὑπὸ Σ. Κρητικοῦ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

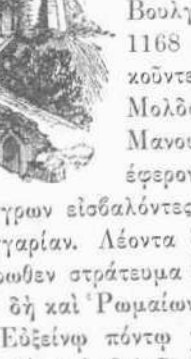

ΚΑΤΑ τὸ 1042 οἱ Δακορωμοῦνοι ἐγένοντο σύμμαχοι τῶν Βυζαντινῶν ἐπὶ τῆς Βασιλίσσης Ζωῆς κατὰ τὸν Κεδρηνὸν ἱστορικόν, καὶ ἐπολέμησαν τοὺς Βουλγάρους. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ 1168 οἱ τὰ περὶ τὸν Εὔξεινον οἰκοῦντες Δακορωμοῦνοι καὶ τὴν Μολδαβίαν καὶ Βεσσαραβίαν ἐπὶ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ πρόσέφερον αὐτῷ ἐπικουρίαν κατὰ τῶν Οὔγγρων εἰσβαλόντες μετὰ τῶν Βυζαντινῶν εἰς Οὐγγαρίαν. Λέοντα δέ τινα Βατάτζην ἐπίκλην, ἑτέρωθεν στράτευμα ἄλλο τε ἐπαγόμενον συχνόν, καὶ δὴ καὶ Ῥωμαίων πολὺν ὅμιλον ἐκ τῶν παρὰ τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ χωρίων (τῆς νῦν δηλ. Βεσσαραβίας) ἐμβαλεῖν ἐκέλευσεν εἰς Μαγγυαρίαν "Ζώσιμος". Στρατηγοῦντος Ἀνδρονίκου τοῦ

Λαμπαδᾶ, Νικηφόρου τοῦ Πατρολοίφου καὶ ἀρχιστρατηγοῦντος τοῦ Ἰωάννου Δούκα εἰσέβαλον ἐν Οὐγγαρίᾳ οἱ Βυζαντινοὶ μετὰ τῶν ῥηθέντων Ῥωμανοδακῶν, κώμαις τε πολυανθρωποτάταις ἐντυχόντες πολλαῖς, μέγα τι λαφύρων περιεβάλοντο χρῆμα καὶ ἀνθρώπων πολλοὺς ἔκτειναν πλείστους δὲ καὶ ἠνδραποδίσαντο. Μέλλοντές τε ἤδη ἀπαίρειν, σταυρὸν χαλκοῦ πεποιημένον ἐνταῦθα ἀναστήσαντες, τοιάδε τινὰ ἐπέγραψαν

"Ἐνθάδε Παννονίης ποτὲ ἄκριτα φῦλα γενέθλης,
Δεινὸς Ἄρης καὶ χεὶρ ἔκτανεν αὐσονίων
Ῥώμης ὁπότε κλεινὸς δῖος ἄνασσε Μανουὴλ
Κομνηνῶν κρατόρων εἶχος ἀριστονόμων.

(Κατὰ τὸν Φιλιππίδην ἐκ Βυζαντινῶν ἱστορικῶν.)

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξάγεται ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὑπῆρχον ἐν Δακίᾳ ἢ Δακορουμανίᾳ ἴδιοι ἐξουσιασταὶ καὶ αὐτόχθονες ἡγεμόνες, διότι ὁτὲ μὲν Σκῦθαι μετὰ τῶν Δακορωμούνων ἐβοήθουν τοὺς πέραν τοῦ Δουνάβεως Βλάχους καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς τοῦ Βυζαντίου, ὁτὲ δ' ἐποίουν ἐπιδρομὰς ὑπὸ ἰδίους ἀρχηγούς. Ἀλλ' οἱ πέραν τοῦ Δουνάβεως Δακορωμοῦνοι ἢ Βλάχοι, οὓς οἱ Βυζαντινοὶ συγγραφεῖς καλοῦσι Δᾶκας καὶ Πατζινάκας καὶ Μαυροβλαχίτας κατὰ τὸν Πορφυρογέννητον νικηθέντες ὑπὸ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ὡς ὁ Ζωναρᾶς ἀναφέρει, κατὰ τὸ 1118 μετῳκίσθησαν εἰς Μογλέναν παρὰ τὴν Καστορίαν τῆς Μακεδονίας καὶ ὠνομάσθησαν Μογλενῖται Πατζινακῖται, καὶ παρὰ τῶν Ἑλλήνων μετὰ ταῦτα ἐπεκλήθησαν Μαυροβλάχοι, δι' ἅπερ κακὰ καὶ λεηλασίας αὐτοῖς ἐπράξαντο καὶ τελευταῖον Κουτζοβλάχοι ἤτοι χωλοὶ Βλάχοι ὡς καταγόμενοι ἐκ τῶν νικηθέντων καὶ ὧν τὰ μέλη θεωροῦνται ἐλλιπῆ.

Τὸ δ' ὄνομα τοῦτο διεδόθη καὶ ἐπεκράτησε περὶ ὅλων τῶν διεσπαρμένων ἔν τε Μακεδονίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ Θεσσαλίᾳ Δακορωμούνων συγχωνευθέντων ἐν τῷ ἰθαγενεῖ ἑλληνικῷ στοιχείῳ, ὅπερ συνέβη καὶ τοῖς παρὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου οἰκοῦσιν, οὓς πολλάκις οἱ Βυζαντινοὶ μετεχειρίσθησαν εἰς ἐκστρατείας κατὰ τῶν Κουμάνων, Οὔγγρων καὶ Ἰταλῶν καὶ ἄλλων ἐθνῶν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἄνναν τὴν Κομνηνὴν καὶ τὸν Χωνιάτην ἄχρι τοῦ τέλους τῆς 12ης ἑκατονταετηρίδος οἱ Βλάχοι μετὰ τῶν Κουμάνων ἐξουσίαζον τὴν Δακορουμανίαν, ἣν καὶ Δακίαν καλοῦσιν. Οἱ πέραν ὅμως τοῦ Δουνάβεως, οἱ ἐν Μοισίᾳ Δακορωμοῦνοι, ὑπέκειντο τοῖς βασιλεῦσι τοῦ Βυζαντίου, ἕως οὗ οἱ ἀδελφοὶ Πέτρος καὶ Ἀσσάν, Βλάχοι οἰκοῦντες παρὰ τὸν Αἷμον ἐπαναστατήσαντες ἐνικήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἰσαακίου βασιλέως τοῦ Βυζαντίου. Ἀλλ' ἑνωθέντες μετὰ τῶν Κουμάνων τῆς Μολδαβίας καὶ τοὺς ὁμογενεῖς αὐτῶν τοὺς κατοικοῦντας τὸ πέραν τοῦ Ὄλτου Μπανάτον, ἐπανέκτησαν τὴν Μοισίαν καὶ ἑνωθέντες μετὰ τῶν Βουλγάρων ἐξηκολούθουν τὰς λεηλασίας αὐτῶν κατὰ τοῦ Βυζαντινοῦ βασιλείου. Ἀλλ' ὅτε κατὰ τὸ 1204 ἡ Κωνσταντινούπολις ἡλώθη ὑπὸ τῶν Γάλλων καὶ Ἑνετῶν, ἀνηγορεύθη δὲ βασιλεὺς Κωνσταντινουπόλεως ὁ κόμης τῆς Φλανδρίας Βαλδουΐνος, οὗτος ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Δακορωμουνοβλάχων καὶ Βουλγάρων. Ἀλλ' ἐν Ἀδριανουπόλει ᾐχμαλωτίσθη τὸ 1205 καὶ ὁ Ἰωάννης ἡγεμὼν ἐφόνευσε τοῦτον ἐν Τουρνόβῳ ἐξαπλώσας μετὰ τοῦτο τὴν δυναστείαν του καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν Βλάχων καὶ Βουλγάρων καὶ κηρυχθεὶς βασιλεὺς πάντων τούτων.

Τότε ἔγραψε πρὸς τὸν Πάπαν Ἰννοκέντιον Γ'. αἰτούμενος τὴν αὐτοῦ φιλίαν καὶ ἕνωσιν μετὰ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας, δι' ὅπερ καὶ ἐχρίσθη βασιλεὺς ὑπὸ Λέοντος Καρδιναλίου τοῦ Πάπα. Ἀλλ' ὁ Πάπας μὴ δοὺς αὐτῷ συνδρομὴν κατὰ τοῦ ῥηγὸς Οὐγγαρίας, διήγειρε τὴν ὀργήν του καὶ ὁ Ἰωάννης ἀπέρριψε τὴν ἕνωσιν.

Ὀλίγον ὅμως διήρκεσε καὶ τὸ βασίλειον τοῦτο, διότι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου οἱ Δακορωμοῦνοι ὑπετάγησαν τοῖς Βουλγάροις, ἡ δ' αὐτόχρημα Δακία, ἡ νῦν Δακία καὶ Μολδαβία ὡς καὶ ἡ Βεσσαραβία ἐπέπρωτο κατὰ τὸ 1228 νὰ κατακλυσθῇ ὑπὸ τῶν Τατάρων.

Οἱ ἐκ τῶν πεδινῶν μερῶν διαφυγόντες τότε τὸν θάνατον Δακορωμοῦνοι, οἱ μὲν κατέφυγον εἰς Τρανσυλβανίαν, οἱ δὲ εἰς διαφόρους τοῦ Βυζαντινοῦ βασιλείου χώρας ὑποκειμένου τότε τοῖς Βουλγάροις εἰς τοὺς κατὰ τῶν Λατίνων πολέμους αὐτῶν. Αἱ πεδιναὶ οὖν χῶραι τῆς Δακορουμανίας ἀπέβησαν ἔρημοι καὶ ἀκατοίκητοι καὶ μόνον εἰς τὰ δύσβατα καὶ ὀρεινὰ μέρη ἠδυνήθησαν νὰ διατηρηθῶσιν οἱ ἀτυχεῖς κάτοικοι κατὰ τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἐποχήν, καθ' ἣν ἐκυβερνῶντο ὑπὸ ἰδίων ἡγεμονίσκων ὀνομαζομένων "Βοεβόδ" οἰκοῦντες πρὸς τὰ κάτω μέρη τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας ἢ καὶ σχηματίσαντες ἄλλας μικροτέρας "Καπετανίας" ὀνομαζομένας, αἱ ὁποῖαι ὑπετάσσοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τοὺς Κουμάνους καὶ ἄλλας φυλάς. Αἱ δὲ δύο ἐν Τρανσυλβανίᾳ, ἡ μὲν ἐν Φαγγαρασίῳ, ἡ δὲ ἐν "Μαραμός", ἐπολιτεύοντο ὡς ἀνεξάρτητοι ἕνεκα τῆς ἀπορθήτου καὶ ἰσχυρᾶς τοποθεσίας αὐτῶν.

Ἀλλ' αἱ δύο αὗται ἀνεξάρτητοι ἡγεμονίαι συνθλιβόμεναι ἐκ τοῦ αὔξοντος πληθυσμοῦ ὡς καὶ ἐνοχλούμεναι ὑπὸ τῶν Οὔγγρων προτρεπομένων ὑπὸ τοῦ Πάπα, ὅπως τοὺς ἀναγκάσωσι νὰ παραδεχθῶσι τὸ λατινικὸν δόγμα, ἀπεφάσισαν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν παλαιὰν πατρίδα των. Καὶ ἰδοὺ ὁ Ῥάδουλ Νέγρος κατὰ τὸ 1241 μετὰ τῶν ἀρχόντων, τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ καταλαμβάνει τὴν Βλαχίαν.

Τὸ δὲ 1352 ὁ Μπογδὰν Βοεβόδας ἐγκαταλείπει τὸ Μαραμὸς καὶ εἰσέρχεται ἐν Μολδαβίᾳ μετὰ τῶν ἀρχόντων, τοῦ κλήρου καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καὶ τὴν Σουτζάβαν καθίστησιν ἕδραν τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ.

Ἐντεῦθεν οὖν ἄρχεται ἡ τελεία ἀποκατάστασις ὡς ἔθνους τοῦ λαοῦ τούτου. Ἐκ τῆς ἱστορικῆς δὲ ταύτης ἀνελίξεως ἐξάγεται ὅτι οἱ Δακορωμοῦνοι ἔσχον φοβερὰς περιπετείας ὡς ἔθνος καὶ ὅτι διετέλεσαν ὁτὲ μὲν αὐτόνομοι, ὁτὲ δὲ ὑποχείριοι, ὁτὲ μὲν ἀνθιστάμενοι, ὁτὲ δὲ ὑποχωροῦντες κατὰ τῶν εἰσβαλουσῶν ξένων φυλῶν, διαφόρων καὶ πολλῶν τούτων, διετηροῦντο ἐν τοσούτῳ καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς περιπετείας ἐν τῇ μεταξὺ Τισσοῦ, Δουνάβεως καὶ Νίστρου τῶν ποταμῶν χώρᾳ, τῶν δ' ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ βυζαντινοῦ βασιλείου συγχωνευθέντων ἐν τῷ ἰθαγενεῖ ἑλληνικῷ στοιχείῳ, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο καὶ τοῖς Σλάβοις κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐπιδρα-μοῦσι.

Βαθμηδὸν δὲ καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πολλοὺς ἐκ τῶν εἰσβαλόντων λαῶν συνεχώνευον καὶ ὡς ἡ τῶν ποταμῶν ἰλύς, ἥτις κατὰ τὴν ἀέναον ῥοὴν αὐτῶν ἐπαφίνεται ἐπὶ τῶν πεδιάδων καὶ μετὰ παρέλευσιν αἰώνων τά τε ἕλη τὰ ἐξ αὐτῶν σχηματιζόμενα, καὶ αἱ πεδιάδες καθίστανται γαῖαι εὔφοροι καὶ πλούσιαι, τοιουτοτρόπως κ' ἐν τῷ Δακορωμουνικῷ στοιχείῳ συνεχωνεύθησαν Δᾶκες, Γέται, Σκύθαι, Λατῖνοι, Ἕλληνες, Κιμμέριοι, Γότθοι, Βαστήρναι, Γήπεδες, Σλάβοι, Οὖννοι, Βανδῆλοι, Βούλγαροι, Χάζαροι, Ἄβαρες, Μπόγδανοι, Κουμάνοι καὶ Νογαΐδες. Τὸ κρᾶμα νῦν ἐτελέσθη καὶ ἰδοὺ λαὸς νέος παρουσιάζεται εἰς τὴν σκηνὴν ἀπὸ τοῦ 14ου αἰῶνος.

Ἐν τούτοις καταστραφέντων καὶ τῶν δυτικῶν Κουμάνων, οἱ τὰς ὀχυρὰς τοποθεσίας τῆς Τρανσυλβανίας κατέχοντες Δακορωμοῦνοι, οἱ παρὰ τὸν Τισσὸν ποταμὸν ἐν τῷ τῆς Τρανσυλβανίας Μαραμός, κατῆλθον πρὸς τὴν τῆς Μολδαβίας κατάκτησιν. Καὶ τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὰ μέσα τοῦ 14ου αἰῶνος ἤτοι τῷ 1352, ὅτε ὁ ἡγεμὼν Βόγδαν (ὡς ἀνωτέρω εἴρηται), υἱὸς τοῦ Δραγούση μετὰ στρατεύματος ἱκανοῦ ὁρμήσας πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν τῆς Μολδαβίας ἀποκατέστη ἐκεῖ καὶ τὴν Σουτζάβαν ἕδραν τῆς ἡγεμονίας αὐτοῦ ἐξελέξατο ὑποτάξας πολλὰς Κουμανικὰς χώρας καὶ τοὺς ἐν διαφόροις μέρεσιν εὑρισκομένους μικραρχηγοὺς Μολδαβοὺς εὐχερῶς ἐξουσιάσας. Τοὺς δὲ Κουμάνους καὶ Νογαΐδας ἠνάγκασεν ἄλλους μὲν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν Μολδαβίαν, ἄλλους δὲ νὰ ὑποταχθῶσιν αὐτῷ καὶ νὰ συγχωνευθῶσι προϊόντος τοῦ χρόνου ἐν τῇ νέᾳ σχηματιζομένῃ ἐθνικότητι, τῇ νῦν ῥωμουνικῇ καλουμένῃ.

Τοιῷδε τῷ τρόπῳ ἐπανέστησαν οἱ Δακορωμοῦνοι τήν τε Βλαχίαν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, καὶ τὴν Μολδαβίαν, ἐπίσης κατακτήσαντες τὴν λεγομένην Μελαίνην Κουμανίαν ἤτοι τὴν νῦν Μολδαβίαν, ἀποκαταστήσαντες καὶ ἀρχιεπίσκοπον αὐτῆς, ἐτακτοποίησαν τὰ τοῦ κλήρου ὑποκειμένου τῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐπειδὴ οἱ Μολδαβοὶ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Δακορωμοῦνοι ἀνέκαθεν ἠκολούθουν ἀναποσπάστως καὶ πιστῶς τὰ δόγματα τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας καὶ οὐδέποτε τὰ τῆς ῥωμαϊκῆς. Διότι καὶ εἰς τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ σύνοδον ἀπελθὼν καὶ ὁ τῆς Μολδαβίας μητροπολίτης Μητροφάνης μετὰ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωσὴφ καὶ τὰ δόξαντα ἐκεῖ ὑπογράψας, ὡς ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ λοιποί, δὲν ἐτόλμησε πλέον ὑποστρέψαι εἰς Μολδαβίαν, διότι ὁ τῆς Μολδαβίας ἡγεμὼν πληροφορηθεὶς τὰ γενόμενα καὶ ὀργισθεὶς κατ' αὐτοῦ ἐζήτησεν ὡς Μητροπολίτην τὸν τῆς Ἐφέσου ἀρχιδιάκονον, ὅστις καὶ ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ τῆς Ὀχρίδος Πατριάρχου.

Ἐκ τούτου ὅθεν προῆλθε τὸ ν' ἀναγνωρίσῃ καιρόν τινα ὁ Μητροπολίτης Μολδαβίας τὸν τῆς Ὀχρίδος Πατριάρχην μέχρι τοῦ Βασιλείου Βοεβόδα, ὅστις πάλιν ὑπέστρεψε τὸν τῆς Μολδαβίας Μητροπολίτην τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως (ἱστορ. Φωτεινοῦ).

Περὶ τοῦ ἰδίου δ' ἀντικειμένου ἀκούσωμεν καὶ τοῦ ἀνωτέρου ἀναφερομένου ἱστορικοῦ Φιλιππίδου. "Τὸ ἔθνος τῶν Ῥωμούνων σύμπαν σχεδὸν τῷ τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος τῆς ἀρχαίας καὶ καθόλου ἐκκλησίας ἀνέκαθεν πιστῶς προσέκειτο, καὶ τὸ πρὸ τῆς Κοσμολεηλασίας ἔτι τῶν Μογγούλων τοὺς ἑαυτοῦ εἶχεν ἐπισκόπους καὶ ἱερεῖς.

Οὔτε ἐν Μπανάτῳ καὶ Γέλᾳ καὶ Ἄρδελ Ῥωμοῦνοι, ὅπου τὸ κράτος εἶχον Μαγγυάροι, σχεδὸν πάντες τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ καθόλου δόγματος ἐτύγχανον ὀπαδοί. Καὶ οἱ ἐντὸς Καρπαθίων Ῥωμοῦνοι, οἱ τὸν ῥωμουνικὸν ἀγρόν, λέγω, καὶ τὴν Μολδαβίαν καὶ Βεσσαραβίαν νεμόμενοι, τῆς παλαιᾶς καὶ καθόλου ἐκκλησίας οὐκ ἀπεσχίσθησαν, καὶ οἱ τἀναντία λέγοντες ἀπατῶνται ἢ ψεύδονται καὶ πιθανότητος πάσης πόρρω τυγχάνουσι."

Ἱστορῶν δὲ διαφόρους περιστάσεις καὶ διηγούμενος περὶ τῶν προσπαθειῶν τῶν Λατίνων, ὅπως ἐκλατινίσωσι τοὺς Δακορωμούνους, καθόλου πρὸς τοῦτο ἀποτυχόντων, καὶ ὅτι ἐκ τῶν λατίνων καλογήρων πολλὰ ψεύδη ἐγράφησαν ἤτοι περὶ ἐκλατινίσεως τῶν Δακορωμούνων, ἐπιφέρει ἐν τέλει τὰ ἑξῆς·

"Εἰσήχθησαν δὲ τὰ Ἰλλυρικὰ γράμματα ὑπὸ Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ταῖς Παριστρίοις ἐκκλησίαις *), παρ' ὧν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἐκηρύχθη τοῖς Σλαβικοῖς ἔθνεσι περὶ τὸ μέσον τῆς ἐννάτης ἑκατονταετηρίδος, ὅτε τὴν τοῦ Χριστοῦ πίστιν οἱ Βούλγαροι ἐδέξαντο, σὺν οἷς καθόλου

*) Ἐπὶ Μιχαὴλ Γ'. καὶ Θεοδώρας Βασιλέων καὶ Μεθοδίου πατριαρχεύοντος Α. Χ. 846.

καὶ οἱ Ῥωμοῦνοι, ὑπήκοοι τούτοις πολλοὶ τυγχάνοντες τὸν Χριστιανισμὸν ἐνηγκαλίσαντο."

Ἂν καὶ οἱ Ῥωμουνοδᾶκες ἤρξαντο ἐκχριστιανίζεσθαι, ὡς προείρηται, ἀπὸ τῆς 3ης ἑκατονταετηρίδος ἡ καθόλου ὅμως τούτων ἐκχριστιάνισις βαθμηδὸν βαίνουσα καὶ οὐχὶ ἀναμφιβόλως ἐν ἀκαρεῖ ἀπετελέσθη κατὰ τὴν ἐννάτην ἑκατονταετηρίδα, ὡς φησιν ὁ ἀνωτέρω ἱστορικός.

Ἕτερον δὲ ἀξιοσημείωτον γεγονὸς ἀναφέρεται ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τοῦ Βυζαντίου μετὰ τῶν Δακορωμούνων.

Κατὰ τὸ 1401 ἔλαβε τὸν θρόνον τῆς Μολδαβίας ὁ Ἀλέξανδρος Βοεβόδας Α΄. ὅστις κατὰ τὸν Φωτεινὸν "ἐπωνομάσθη εὐλόγως μέγας", καθ' ὃ τακτοποιήσας τήν τε πολιτικὴν διοίκησιν ὡς καὶ τὰ τοῦ κλήρου, ὑπέταξεν αὐθις τὸν μητροπολίτην Μολδαβίας τῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχῃ, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος Γιόγκα ὑπετάκτο εἰς τὸ τῆς Ὀχριδος Πατριαρχεῖον, τὴν δὲ μητρόπολιν μετέθεσεν εἰς Σουτζάβαν. Κατὰ δὲ τὸ 1402 μετεπέμψατο τὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Λείψανον ἐκ Τραπεζοῦντος ἀδροῖς ἐξόδοις, ὅπερ ἄχρι σήμερον εὑρίσκεται ἐν τῷ ναῷ τῆς Γουτζαύας μονῆς, καὶ θελτιώσας κατὰ πολλὰ τὴν τοῦ κλήρου κατάστασιν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην ἀναφέρει ὁ Γεώργ. Φραντζῆς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος Μανουὴλ τοῦ Παλαιολόγου, Ἀνδρόνικος νυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα τοῦ τῆς Αὐστρίας Καίσαρος, διέδη ἐκ Μολδαβίας. Ὁ δὲ ἡγεμὼν Ἀλέξανδρος προσέφερε τῷ διαδόχῳ τοῦ Βυζαντινοῦ θρόνου βασιλικὰς τιμὰς καὶ περιποιήσεις συνοδεύσας ἄλλως τοῦτον ὅτε ἀνεχώρησε διὰ Κωνσταντινούπολιν μέχρι Γαλαζίου μετὰ τῶν ἀρχόντων ἀρχηγῶν του στρατοῦ καὶ πολλοῦ λαοῦ.

Τὴν λαμπρὰν ὑποδοχὴν δὲν ἐλησμόνησεν ὁ Ἀνδρόνικος ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀνάβασιν αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον ἐμνήσθη τοῦ ἡγεμόνος καὶ βασιλικῶς τοῦτον ἀντήμειψε ἀποστείλας τῷ Ἀλεξάνδρῳ βασιλικὸν στέμμα καὶ ἕτερα πλούσια δῶρα, ὡς καὶ τῷ μητροπολίτῃ Μολδαβίας σάκκον καὶ μίτραν μετὰ θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Θεομήτορος κατατεθείσης ἐν τῷ Ναῷ τῆς μονῆς Νιάμτζου. (Ἱστορ. Φωτειν.)

Τὸ γεγονὸς τοῦτο λίαν ἀξιοσημείωτον τυγχάνει, δι' ἃς σχέσεις ἡ αὐλὴ τοῦ Βυζαντίου διετήρει διηνεκῶς μετὰ τῶν δακορωμούνων ἡγεμόνων ἐπὶ τῆς μακρᾶς ἄλλως ἡγεμονίας τοῦ ῥηθέντος Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα ἡγεμονεύσαντος ἔτη 32.

Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτου ἤτοι τῆς πνευματικῆς συναφείας τῶν Δακορωμούνων μετὰ τοῦ Βυζαντίνου καὶ τῆς ἐπιροῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐπὶ τῆς χώρας ταύτης οὐκ ἄσκοπον ν' ἀναφέρῃ τις καὶ διάφορα μνημεῖα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἣν ἐχρῶντο οἱ ἡγεμόνες Δακορωμοῦνοι ἐν ἐπιγράμμασιν ἰδίᾳ.

Στέφανος, ὁ ἡγεμὼν Μολδαβίας, ὁ ἐπικληθεὶς μέγας διὰ τὴν ἀνδρίαν του καὶ τὰς κατὰ τῶν πολεμίων νίκας ἐπὶ μακρὸν χρόνον καταστρατηγήσας τῶν Τούρκων καὶ λοιπῶν ὁμόρων ἐθνῶν ἔλαβε τὸν θρόνον κατὰ τὸ 1456 ἤτοι τρία ἔτη μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Οὗτος ἔκτισε διαφόρους ἐκκλησίας εἰς μνήμην τῶν νικῶν του, ὡς καὶ τὴν πέραν τοῦ ποταμοῦ Σερετίου ἐπὶ λόφου, ὅπου ἐνεταφιάσθησαν τὰ ὀστᾶ τῶν πεσόντων ἐκεῖ εἰς τὴν κατὰ τῶν Τούρκων, Τατάρων καὶ Βλάχων συνάμα μάχην, εἰς ἣν ὅμως ἐνικήθη, ὀνομαζομένην "Ῥεσποϊάνα" ἤτοι Πολεμικήν, διότι "resboiu" ἐννοεῖ πόλεμον εἰς τὴν ῥωμουνικὴν διάλεκτον.

"Ἡ ἐκκλησία αὕτη σώζεται μέχρι σήμερον ἔχουσα ἄνωθεν τῆς πύλης καὶ στήλην, εἰς ἣν σώζεται ἐπίγραμμα διαλαμβάνον οὕτως·" (Ἱστορ. Φωτεινοῦ.)

"Στέφανος ἐλέῳ Θεοῦ ἡγεμὼν τῆς γῆς Μολδόβιας, υἱὸς Μπογδάνου ἡγεμόνος, ἐν ἔτει Κοσμογονίας 6,954 ἤτοι Α. Χ. 1476 ἐν τῷ κ΄. ἐνιαυτῷ τῆς ἡγεμονίας ἡμῶν, ὁ δυνατὸς Βασιλεὺς τῶν Ὀθωμανῶν Μεχεμὲτ μετὰ πασῶν τῶν τῆς Ἀσίας δυνάμεων καὶ μετὰ τοῦ Βοεβόδα τῆς Βλαχίας Ῥάδουλο Βαπαράβα, ἄγοντος καὶ αὐτοῦ πάσας τὰς δυνάμεις τῆς γῆς Βλαχίας, ἦλθε τὴν γῆν τῆς Μολδόβης ἑλών, καὶ δουλωσόμενος καὶ ἐνταῦθα εἰς τὴν Βάλια Ἄλμπα ἵκετο. Ἡμεῖς δὲ Στέφανος ὁ Δ΄. μετὰ τοῦ ἡμετέρου υἱοῦ Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα ἐνταῦθα ἱκόμενοι ὑπὲρ πατρίδος ἐν μεγάλῃ πρὸς αὐτὸν μάχῃ ἡμυνάμεθα κατὰ τὴν κστ΄. (26) τοῦ Ἰουλίου μηνός. Δόξαν δὲ ἄλλως τῷ θεῷ ἠττήθησαν οἱ Χριστιανοὶ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ἀπίστων καὶ τὸ τρίτον τῆς Μολδόβης ἀπωλέσαμεν. Τούτου ἕνεκα ἰδίᾳ καὶ χρηστῇ προαιρέσει ὁ Στέφανος τὸν ναὸν τοῦτον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ ἐκτίσατο εἰς μεσιτείαν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῆς Δόμνης Μαρίας καὶ τῶν υἱῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Μπογδάνου καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐνταῦθα πεσόντων ὀρθοδόξων. Ἐν τῇ κ΄. τοῦ Σεπτεμβρίου Α. Χ. 1496."

Ἀλλ' ἤδη εἰσήλθομεν εἰς τὸν 15ον αἰῶνα, καθ' ὃν ἡ Ἀνατολὴ καταλύζεται ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Ἄραβος δημεγέρτου καὶ ἰδοὺ λαὸς πλήρης ζωῆς καὶ θηριώδους ἐμπνεύσεως καταφέρει τὸν τελευταῖον κτύπον κατὰ τοῦ ἑλληνοβυζαντινοῦ Βασιλείου. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ κατὰ τὴν πρώτην ἐντύπωσιν τοῦ φρικώδους τούτου δράματος εἴποι τις ἄν,' ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς ἐξέπνευσε τέλεον, καὶ ὁ προορισμὸς αὐτοῦ ἔπαυσεν ἐσαεί, Τὸ πρᾶγμα ὅμως δὲν ἔχει οὕτω, διότι ὁ νουνεχὴς κατακτητὴς πεῖραν ἔχων τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ αἰωνοβίου ἐκείνου στοιχείου, τοῦ παλαίσαντος ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας κατὰ τῶν ἐφορμωσῶν βαρβάρων φυλῶν καὶ ἐν ἑαυτῷ ταύτας συγχωνεύσαντος παραδίδει τὴν διοίκησιν τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ ἑπομένως τὴν πνευματικὴν κυβέρνησιν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκχριστιανισθεισῶν φυλῶν, πολεμίων τὸ πρῶτον τοῦ ἑλληνοβυζαντινοῦ πεσόντος βασιλείου. Μεταξὺ τῶν διαφόρων τούτων φυλῶν τῶν ἀποκαταστασῶν ἐν τῇ βαλκανικῇ Χερσονήσῳ καὶ πέραν ταύτης κατὰ Δούναβιν ἦν καὶ ἡ τῶν Δακορωμούνων καὶ τούτων ὑποκυψάντων τῷ Ἀσιανῷ κατακτητῇ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀναφερομένη ἐποχὴ ἐν τῷ ἀνωτέρω ἐπιγράμματι, ὅτε Στέφανος ὁ μέγας τῆς Μολδαβίας ἡγεμών, ἀφ' οὗ πολλάκις κατεπολέμησε τοὺς νέους ἐν Εὐρώπῃ ἐμφανισθέντας Ἀσιανοὺς κατακτητάς, ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ ὑποκύψῃ καὶ νὰ συνθηκολογήσῃ μετὰ τούτων ὑποβαλὼν καὶ τὴν ἡγεμονίαν φόρῳ ὑποτελῆ τῷ εὐρώστῳ νέῳ κατακτητῇ τῆς Ἀσίας.

Κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν οἱ Βούλγαροι, Ἀλβανοί, Σέρβοι καὶ λοιποὶ ὑπεδουλώθησαν ἐπίσης. Αὗται δ' αἱ φυλαί, τὸ πρῶτον ἐχθρικῶς ἀλλήλαις διακείμεναι ὑποδουλωθεῖσαι συνηνώθησαν ὑπὸ τὸ πνευματικὸν σκῆπτρον τοῦ Ἕλληνος Πατριάρχου, ἡσύχως δὲ καὶ ἠρέμα ὁ Ἑλληνισμὸς ἐξακολουθεῖ ἐκπληρῶν τὸν προορισμὸν αὐτοῦ διὰ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ διαδίδων καὶ ὑποστηρίζων τὴν ὀρθοδοξίαν παρὰ ταῖς ἀνωτέρω ῥηθείσαις φυλαῖς ὡς καὶ παρὰ τοῖς Δακορωμούνοις. Ὥστε ὁ Ἑλληνισμὸς καὶ ἐν τῇ δουλείᾳ ἐξηκολούθει τὴν ὁδὸν τῆς ἐκπολιτίσεως καὶ παρεσκεύαζε τοὺς δουλωθέντας λαοὺς πρὸς τὴν ἀπεκδεχομένην ἀνεξαρτησίαν αὐτῶν. Ἀκατανόητος ὄντως καὶ ἀνεξήγητος ἡ διέπουσα τὸν κόσμον πρόνοια!

Καὶ ἰδοὺ ὁ 19ος αἰὼν φέρων τὸν λύχνον τῶν ἐθνικότητων ἀνέδειξαν εἰς τὸ εἶναι τότε Ἑλληνικὸν ἔθνος, ὅπερ ἐθεωρεῖτο καθόλου πεπτωκὸς καὶ ἄνευ ἐλπίδος ἀναβιώσεως, πλῆρες ζωῆς καὶ ὡς προωρισμένον ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐν τῷ πεπολιτισμένῳ κόσμῳ ἐπίζηλον θέσιν αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν ἀναλαμπὴν δὲ ταύτην ἐπέρχεται βαθμηδὸν καὶ τῶν λοιπῶν φυλῶν τῆς Ἀνατολῆς ἡ ἀναβίωσις ὡς καὶ τῆς Δακορωμουνικῆς, ἥτις σήμερον παρίσταται ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ 19ου αἰῶνος φέρουσα τὸ πρόσωπον νέας Ῥωμουνικῆς γενεᾶς, ἐν ᾧ στοιχείῳ συνεχωνεύθη πολὺ μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ φύλου, ἰδίᾳ μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν ὑποδούλωσιν πασῶν τῶν ἐν λόγῳ φυλῶν ὑπὸ τὴν ὀθωμανικὴν δυναστείαν, ὅτε, δι' οὓς λόγους ἀποδεδείκται, ἡ Ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἔλαβε τὴν κηδεμονίαν πασῶν τῶν ὀρθοδόξων φυλῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Ἀλλ' ἡ μεγαλητέρα καὶ ἰσχυροτέρα ἐπίδρασις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπὶ τῇ νέᾳ ῥωμουνικῇ γενεᾷ ἐγένετο, ἀφ' οὗ καιροῦ ἤρξαντο οἱ Ἕλληνες ἡγεμόνες οἱ καλούμενοι Φαναριῶται νὰ ἡγεμονεύωσιν ἐν Ῥωμανίᾳ. Ἐκ τῆς συμφύρσεως δὲ τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ἐφάνη κρᾶμα ἀνδρῶν ἀξίων, οἵτινες ὑπό τε πολιτικὴν καὶ ἠθικὴν ἔποψιν συνετέλεσαν μεγάλως πρὸς τὴν τοῦ ῥωμουνικοῦ ἔθνους ἐπίδοσιν καὶ προαγωγὴν καὶ τὴν νέαν αὐτοῦ καὶ ἐπίζηλον θέσιν.

Καὶ ἡ ἐπίδρασις αὕτη ἐξακολουθεῖ εἰσέτι, καθὸ ἀρκετὸν στοιχεῖον τοῦ Ἑλληνισμοῦ συγχωνεύεται ὁσημέραι, καὶ εἰς αὐτὸ ὀφείλεται ἡ ἀνάπτυξις τοῦ τε ἐμπορίου καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς μεγάλης τῶν γαιῶν ἐν Ῥωμανίᾳ καλλιεργείας.

Ἀλλ' αἱ γαλουχηθεῖσαι καὶ παιδαγωγηθεῖσαι φυλαὶ ἀλλοίαν ἤδη τὴν ὁδὸν ἐτράπησαν ἀπέναντι τοῦ Ἑλληνισμοῦ, δι' αὐτὸ οὗτος χρῄζει προνοίας πρὸς συγκέντρωσιν καὶ περισυλλογὴν ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ μέλλοντος.

Ἐν Ἰασίῳ, μηνὶ Μαΐῳ, 1884.

Η ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΟΛΛΑΝΔΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 85.)

Ἐν τῷ προλαβόντι ἡμῶν τεύχει ἐδημοσιεύσαμεν τὴν προσωπογραφίαν τοῦ ἐν ἀνθηρᾷ ἡλικίᾳ ἀποθανόντος διαδόχου τοῦ θρόνου τῆς Ὁλλανδίας, πρίγκηπος Ἀλεξάνδρου· σήμερον δὲ δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα τῆς βασιλίσσης τῆς Ὁλλανδίας καὶ τῆς μικρᾶς αὐτῆς θυγατρὸς Γουλιελμίνης, ἥτις εἶναι τανῦν ἡ ἐπίδοξος διάδοχος τοῦ βασιλικοῦ θρόνου. Ἡ πριγκήπισσα Γουλιελμίνα εἶναι ἡ μόνη θυγάτηρ τοῦ βασιλέως ἐκ τοῦ δευτέρου αὐτοῦ γάμου, ἄγει δὲ σήμερον μόλις τὸ πέμπτον τῆς ἡλικίας της ἔτος. Λέγεται παιδίον λίαν εὐφυὲς καὶ προσκεκολλημένον εἰς τὴν μητέρα του, ἥτις ἔχει ἀληθῆ λατρείαν πρὸς τὸ τέκνον της. Μηνὶ Ὀκτωβρίῳ πρόκειται νὰ συνέλθῃ ἡ Ἐθνικὴ τῆς Ὁλλανδίας συνέλευσις, ὅπως ἀνακηρύξῃ ἐπισήμως διάδοχον τοῦ θρόνου τὴν μικρὰν πριγκήπισσαν.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΘΡΟΝΟΥ.

ΔΑΝΕΙΣΤΑΙ ΠΡΟΞΕΝΗΤΑΙ.

Πολωνικὸν διήγημα.

(Συνέχεια.)

Ἐν τοσούτῳ παρῆλθεν μία ἑβδομάς, καὶ μετ' αὐτὴν ἄλλη μία, καὶ ὁ κατάχρεως κτηματίας εἶχεν ἐντελῶς λησμονήσει τὸ ὑπὸ τῶν δανειστῶν του προτεινόμενον συνοικέσιον, ὅτε αἴφνης ἡμέραν τινὰ ὁ κὺρ Λεβῆς ἐνεφανίσθη εὔθυμος καὶ ἐν ἀγαλλιάσει. Ἔστιλβον οἱ μέλανες βόστρυχοί του, ἔστιλβεν ἡ ἀτλαζωτὴ περισκελίς του, ἔστιλβεν ὁ καθαρὸς ἐπενδύτης του, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ὑποδήματά του· καὶ αὐτὸς ἐμειδία.

— Τί νέα; τῷ εἶπεν ὁ Βαλεριανός, ὅστις ἔτρεφε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὰ μικρὰ πτηνά του, τὰ ὁποῖα χαίροντα ἐπήδων μεταξὺ τῶν δύο ὑελοπινάκων τοῦ παραθύρου.

— Ἐμοιράσαμεν τὴν ὑπόθεσιν —

— Ποίαν ὑπόθεσιν;

— Θεὲ δίκαιε! περὶ τοῦ γάμου!

— Ναί, ναί, ἔχεις δίκαιον· καί . . .

— Τὴν ἐμοιράσαμεν, ἐξηκολούθησεν ὁ κομψὸς Ἰουδαῖος· ὁ Χαὶμ ἀνέλαβε τὰ χρέη, ὁ Λεβῆς τὴν διακόσμησιν, ὁ Σμαράγδης τὸ κτῆμα καὶ ἐγὼ τὴν νύμφην.

— Πολὺ φρόνιμα ἐκάμετε· καὶ τί κατωρθώσετε ἕως τώρα;

— Ἐγὼ ἐτελείωσα, ἀπήντησεν αὐταρέσκως ὁ Ἰουδαῖος· ἔχω τὴν νύμφην.

— Τίς ἠξεύρει ποίαν θὰ μοὶ προτείνῃς πάλιν; ἀνέκραξεν ὁ Βαλεριανός· ἀλλὰ σκέψου καλὰ πρὶν μοὶ εἴπῃς τὸ ὄνομα.

— Ἐδῶ δὲν χρειάζεται σκέψις, ἀπήντησεν ὁ Λεβῆς μειδιῶν πονηρῶς· σᾶς ἔχω μίαν νύμφην, μίαν νύμφην! Κρίνατε καὶ σεῖς· νέαν, ὡραίαν, ἄγγελον, ἀπὸ λαμπρὰν οἰκογένειαν, μορφωμένην, πεπαιδευμένην ὡς ῥαββῖνος, ἠθικωτάτην, ἐπὶ τέλους γυναῖκα, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ λατρεύῃ τις γονατισμένος.

— Καὶ πῶς λέγεται;

— Βέβαια τὴν γνωρίζετε —

— Πῶς λέγεται, σ' ἐρωτῶ.

— Ἀλλὰ εἶναι Γερμανίς — εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος ὀπισθοχωρῶν πρὸς τὴν θύραν.

— Τόσῳ καλλίτερον, ἀπήντησεν ὁ Βαλεριανός· αἱ Γερμανίδες εἶναι πλέον μορφωμέναι καὶ τακτικώτεραι ἀπὸ τὰς Πολωνίδας.

— Εἶναι ἡ δεσποινὶς Φέστεμβουργ, εἶπε τέλος ὁ Λεβῆς.

— Τί λέγεις; ἀνέκραξεν ὁ Βαλεριανός.

Ὁ Ἰουδαῖος εὑρίσκετο ἤδη ἐκτὸς τῆς θύρας.

— Τί φεύγεις; εἶπεν ὁ οἰκοδεσπότης ἠπιώτερον,

— Ὅταν φωνάζετε τόσον πολύ —

— Πῶς ἠμπορεῖς νὰ μοὶ προτείνῃς αὐτήν;

— Πόσον εἶσθε ἐκλεκτικός!

— Δὲν ἐννοεῖς, ζῶον, ὅτι αὐτὴ δὲν θὰ μὲ θέλῃ σύζυγον· εἶναι ἡ καλλιτέρα νύμφη ἐδῶ, καὶ ἐκτὸς τούτου οὔτε τὴν γνωρίζω, εἶπεν ὁ Βαλεριανός.

— Ἀδιάφορον, τὴν γνωρίζω ἐγώ, καὶ σᾶς δίδω τὸν λόγον μου ὅτι ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς θὰ ἦναι σύζυγός σας.

— Πῶς θὰ κατορθώσῃς τοῦτο;

— Δίκαιε Θεέ! Χωρὶς νὰ μεταχειρισθῶ μαγείαν.

— Ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἴδω.

— Θὰ τὴν ἰδῆτε καὶ ἀμέσως, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος διερευνῶν ἐν τῷ θυλακίῳ τοῦ ὑπενδύτου αὐτοῦ· ἰδοὺ ἡ φωτογραφία της.

Καὶ ἔτεινε μειδιῶν τὴν φωτογραφίαν πρὸς τὸν Βαλεριανόν.

— Τί λέγετε; Περίφημη καθ' ὅλα! ἢ δὲν ἠξεύρετε νὰ κρίνετε.

— Ὡραία κόρη, πράγματι, ἀπήντησεν ὁ Βαλεριανὸς παρατηρῶν τὴν εἰκόνα· ἀλλὰ πρέπει πρότερον νὰ τὴν ἰδῶ, καὶ ἔπειτα θ' ἀποφασίσω.

— Θὰ τὴν ἰδῆτε, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος κατεσπευσμένως, καὶ θὰ τὴν ἰδῆτε ἀμέσως.

— Πῶς; τὴν ἔχεις πρόχειρον;

— Θὰ τὴν ἰδῆτε, ἐπανέλαβεν ὁ Ἰουδαῖος· ἀλλ' ἡ δεσποσύνη δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἴδῃ· ἄλλως εἶναι ὅλα χαμένα.

— Διατί χαμένα;

— Ἀκούσατέ με, κύριε εὐεργέτα. Τὸ πρᾶγμα ἔχει οὕτως. Ὁ πατὴρ τῆς δεσποινίδος εἶναι ἄνθρωπος πρακτικός· αὐτὸς θὰ σᾶς ἴδῃ, καὶ θὰ ἴδῃ καὶ τὸ κτῆμά σας, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς θὰ τακτοποιήσωμεν, καὶ θὰ εἰπῇ ναί. Ἡ δεσποινὶς ὅμως ἐδιάβασε πολλά, μυθιστορήματα καὶ κωμῳδίας, καὶ θὰ ἐχάνωμεν τὰ πάντα, ἂν σεῖς κατ' εὐθεῖαν τῇ κάμετε τὴν πρότασιν· ἡ νέα θέλει νὰ παίξῃτε μαζὺ της ὁλόκληρον κωμῳδίαν ἢ τοὐλάχιστον νὰ κάμητε καμμίαν ἡρωϊκὴν πρᾶξιν.

— Καὶ πῶς τὸ φαντάζεσαι τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ Βαλεριανὸς γελῶν.

— Πῶς τὸ φαντάζομαι; εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος· ἰδοὺ· φαντάζομαι κυρίαν εἰς τὴν ἅμαξαν· φαντάζομαι τοὺς ἵππους ἀφηνιασμένους, καὶ πῶς σεῖς τὴν σώζετε . . .

— Ὤ! ἂν πρέπῃ νὰ περιμείνω νὰ συμβῇ τοῦτο!

— Φαντάζομαι, ὅτι καίεται ἡ λαμπρὰ οἰκία τοῦ κυρίου Φέστεμβουργ — καὶ διατὶ νὰ μὴ καῇ ἡ οἰκία;

— Θὰ ἦτο ἄξιος νὰ δάλῃς φωτιάν, κακοῦργε.

— Δίκαιε Θεέ· ἡμποροῦν ὅλα νὰ γείνουν· ἀλλὰ τώρα πρέπει πρῶτον καὶ κύριον νὰ ἰδῆτε τὴν νέαν. Ἔφερα μαζύ μου ὡραῖα ἑβραϊκὰ ἐνδύματα διὰ σᾶς· θὰ φορέσετε αὐτὰ καὶ θὰ ἔλθητε εἰς τὸ ἐλκυθρόν μου· ἐγὼ σᾶς ὁδηγῶ εἰς Κοσιόλκαν, ὅπου ὁ κύριος Φέστεμβουργ ἔχει ὡραίαν λίμνην πλησίον τῆς οἰκίας του, καὶ εἰς τὴν λίμνην αὐτὴν παγοδρομεῖ ἡ δεσποσύνη.

— Καὶ φαντάζεσαι ὅτι θὰ παγοδρομῇ ὅταν ἡμεῖς φθάσωμεν ἐκεῖ;

— Φαντάζομαι, λέγετε; Καὶ δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ ἐπιστάτης τοῦ κυρίου Φέστεμβουργ; Ἡ δεσποσύνη μὲ παρήγγειλε νὰ τῆς φέρω νέα παγοπέδιλα ἀπὸ τὴν Λεόπολιν, τὰ ὁποῖα θέλει νὰ δοκιμάσῃ, ἅμα τῆς τὰ φέρω — καὶ τότε θὰ ἰδῆτε τὴν κόρην· εἶναι ἀληθῆς ἄγγελος!

— Ἐμπρὸς λοιπόν!

Ὁ Λεβῆς ἐξῆλθε δρομαῖος ἐκ τοῦ δωματίου καὶ ἐπέστρεψε φέρων ἑβραϊκὴν στολήν, ἥτις ἤθελε περιποιεῖ τιμὴν καὶ εἰς τὸν καλλίτερον ῥαββῖνον. Μετὰ ταῦτα ἐνέδυσε μὲ προσοχὴν τὸν κύριον Βαλεριανόν, ὅστις φορῶν τὴν ἑβραϊκὴν στολὴν ἐφαίνετο ἀληθὴς Ἑβραῖος Πολωνός, ὡραιότατος, σχεδὸν ὅσον ὡραῖος ἦτο καὶ ὁ κομψὸς Λεβῆς.

— Τώρα ἂς ἀναγνωρίσῃ ὁποιος θέλει τὸν κύριον Κοχάνσκην, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος δυνατῇ τῇ φωνῇ· ῥαββῖνος ἵσταται ἐμπρός μου, ἀληθινὸς ῥαββῖνος. Πόσον εἶσθε ὡραῖος, κύριε εὐεργέτα μου! Ὅλαι αἱ κόραι καὶ αἱ γυναῖκες θὰ χάσουν τὸ κεφάλι των· ὡραιότερος ὑμῶν δὲν εἶναι κανεὶς εἰς τὴν χώραν μας.

Καὶ ὁ κύριος Βαλεριανὸς ὅμως εὕρισκεν ἑαυτὸν ὡραῖον ἐν τῇ μετεμφιέσει· εὐχαρίστως καὶ προθύμως ἔλαβε θέσιν ἐν τῷ ἐλκύθρῳ τοῦ Ἰουδαίου, ὅστις λαβὼν τὰς ἡνίας ὡδήγησε τοὺς ἵππους μὲ ταχύτητα διὰ τῆς βασιλικῆς ὁδοῦ. —

Μετὰ δύο ὥρας ἔφθασε τὸ ἐλκυθρον ἐνώπιον τοῦ μεγαλοπρεποῦς μεγάρου ἐν Κοσιόλκᾳ. Εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν ἔστιλβεν ὑπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἡ λεία τῆς λίμνης ἐπιφάνεια.

Ὁ Λεβῆς κατῆλθε τοῦ ἐλκύθρου, κατέθεσε τὰς ἡνίας, ἔλαβε τὰ παγοπέδιλα καὶ νεύσας τῷ κυρίῳ Βαλεριανῷ νὰ μένῃ ἥσυχος εἰσῆλθεν εἰς τὸ μέγαρον. Μετ' ὀλίγον ἐξῆλθε πάλιν καὶ ἐμειδίασε — Τότε ἠκούσθη ὁ θόρυβος γυναικείας ἐσθῆτος. Ὁ Βαλεριανὸς παρετήρει πλήρης ἀνυπομονησίας.

Ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξῆλθεν ὡραία κόρη ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ἔχουσα τύπον καθαρῶς γερμανικόν, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν λίμνην εὔκαμπτος καὶ μεγαλοπρεπής. Μεταξωτὴ ἐσθὴς φαιοῦ χρώματος περιέβαλε τὸ ὡραῖόν της σῶμα ἐν πλουσίαις πτυχαῖς· ὑπεράνω αὐτῆς μακρὰ ἐξ ἐριούχου κατσαβάϊκα καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μικρὸν κάλυμμα, κάτωθεν τοῦ ὁποίου ἐφαίνοντο οἱ πλούσιοι ξανθοὶ τῆς κόμης αὐτῆς πλόκαμοι. Ἱσταμένη ἐπὶ τῆς πεπηγυμένης ἐπιφανείας ἔτεινε τὸν μικρὸν αὐτῆς πόδα, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Λεβῆς γονατίσας ἐμπρὸς τῆς προσήρμοσε τὰ παγοπέδιλα.

Ὁ Βαλεριανὸς ἰδὼν τοῦτο καὶ πεπεισμένος ὢν ὅτι ἡ ἑβραϊκὴ στολή του μεγάλην τῷ παρεῖχε χάριν, ἐπήδησεν ἐκ τοῦ ἐλκύθρου καὶ εὑρέθη ἐν τῷ ἅμα γονυπετῆς ἐνώπιον τῆς δεσποινίδος, ἥτις πλήρης ἐκπλήξεως ὀπισθοδρόμησε βήματά τινα.

— Τί ζητεῖ ὁ Ἑβραῖος; ἠρώτησε τὸν ἐπιστάτην.

— Θέλει νὰ δέσῃ τὰ παγοπέδιλά σας, ἀπήντησεν ὁ Λεβῆς, μείνας ἐμβρόντητος εἰς τὴν αἰφνιδίαν ἐμφάνισιν.

Ἡ ὡραία κόρη ὕψωσε τοὺς ὤμους καὶ μετ' ἀμιμήτου περιφρονήσεως ἔθεσε τὸν πόδα της ἐπὶ τοῦ γόνατος τοῦ πρὸ αὐτῆς εὑρισκομένου ἀνδρός, καὶ οὗτος, ὁ εὐγενὴς κτηματίας, ὁ ἀγέρωχος κύριος ἦτο κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην δοῦλος ταπεινὸς καὶ οἰονεὶ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν της. Ἀφ' οὗ δὲ προσηρμόσθησαν καὶ τὰ δύο πέδιλα ηὐχαρίστησεν ἡ νεᾶνις δι' ἀγερώχου νεύσεως καὶ ἀπῆλθεν ἐλαφρὰ καὶ ὡς πετῶσα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας.

— Τί λέγετε, Ἐκλαμπρότατε; ἠρώτησεν ὁ Ἰουδαῖος τὸν ἐν ἐκστάσει παρὰ τὴν ὄχθην ἱστάμενον Βαλεριανόν.

— Τί λέγω; ἀπήντησεν οὗτος.

Ὁ Ἰουδαῖος ἐμειδίασε πονηρῶς.

— Λέγω, ἐξηκολούθησεν ὁ κτηματίας, ὅτι αὐτὴ καὶ ὄχι ἄλλη θὰ γείνῃ σύζυγός μου!

— Ἂς ἔχῃ δόξαν ὁ Θεός! ἐψιθύρισεν ὁ δανειστής· ὁμιλεῖτε ὡς βιβλίον. Τώρα ἀρχίζει ἡ κωμῳδία, καὶ μετὰ τέσσαρας ἑβδομάδας ὁ γάμος. —

Τὴν αὐτὴν ἑσπέραν, καθ' ἣν ὁ κύριος Βαλεριανὸς Κοχάνσκης μετέβη μετὰ τοῦ Ἰουδαίου εἰς Κοσιόλκαν καὶ καθ' ἣν, ὡς αὐτὸς διϊσχυρίζετο, ἐρωτεύθη τὴν ὡραίαν Γερμανίδα, ἐκάθηντο οἱ τέσσαρες Ἰουδαῖοι, ὁ Χαὶμ, ὁ Σμαράγδης, ὁ Λεβῆς καὶ ὁ Πίντσεβ ἐν τῷ οἰνοπωλείῳ καὶ ἔπινον εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ κυρίου Βαλεριανοῦ, τῆς δεσποινίδος Βικτωρίας, τοῦ εὐγενοῦς κυρίου Φέστεμβουργ καὶ ὅλου τοῦ οἴκου του.

Τὴν δ' ἐπιοῦσαν ὁ Πίντσεβ ἤρξατο ἐπισκεπτόμενος τοὺς δανειστὰς τοῦ κυρίου Κοχάνσκη καὶ ὁ Σμαράγδης νὰ τακτοποιῇ τὰ τοῦ κτήματος. Ὁ Πίντσεβ, θεωρούμενος καὶ παρὰ τοῖς ὁμοθρήσκοις αὐτοῦ ὡς φαινόμενον πρακτικῆς εὐγλωττίας, κατώρθωσεν ὡς πρὸς τὰ χρέη τοῦ κτηματίου ἀπίστευτα, ἔλυσε δηλ. τὸ πρόβλημα νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλους τοὺς δανειστὰς διὰ τοῦ ἑξῆς τρόπου. Μετέβη πρῶτον παρὰ τῷ γέροντι Κραπούλσκη, ἀπλήστῳ τοκογλύφῳ, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Βαλεριανὸς ὤφειλε δύο χιλιάδας φλωρίων, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ὅμως εἶχε λάβει μόνον χίλια, καὶ τοῦτο καλῶς ἐγνώριζεν ὁ πονηρὸς μεσίτης. Εὑρὼν τὸν γέροντα τῷ εἶπεν· "Θὰ χάσῃς τὰ χρήματά σου." Ὁ γέρων Κραπούλσκης καταλαμβάνεται ὑπὸ ῥίγους. "Λάβε

χίλια διακόσια φλωρία", τῷ προσέθηκεν ὁ μεσίτης. Ὁ γέρων ἐδίστασεν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, καὶ τέλος ἐπείσθη νὰ λάβῃ χίλια τριακόσια φλωρία καὶ νὰ ἐξοφλήσῃ. — Χαίρων σπεύδει ὁ Πίντσεβ εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Βαλεριανοῦ. "Τοῦ ἐπῆρα τὸ ὁμόλογον καὶ τοῦ ἔδωκα χίλια τετρακόσια φλωρία. Ἡ Ἐκλαμπρότης σας ἐκέρδισεν ἑξακόσια φλωρία." Καὶ πράγματι ὅλοι εἶχον κερδίσει· ὁ γέρων τοκογλύφος 300 φλωρία, ὁ Βαλεριανὸς 600 καὶ ὁ Ἑβραῖος μεσίτης 100. Ὅλα δὲ αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλὰ ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ ἡ νύμφη τοῦ κ. Βαλεριανοῦ, ἥτις ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδὲ ἰδέαν εἶχε περὶ τοῦ χρέους τούτου, ὡς καὶ περὶ τοῦ γάμου της, ὃν εἶχον ἀποφασίσει οἱ τέσσαρες πονηροὶ Ἰουδαῖοι.

Ὡς μὲ τὰ χρέη, οὕτω συνέβη καὶ ὡς πρὸς τὴν τακτοποίησιν τοῦ κτήματος. Ὁ Σμαράγδης μὲ ὅλον τὸν δριμὺν πολωνικὸν χειμῶνα, ἐργάζεται ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου του. Πεντήκοντα ἐργάται, κτίσται, γεωργοί, κοσμηματοποιοὶ καὶ ἄλλοι τεχνῖται, καλῶς παρ' αὐτοῦ μισθοδοτούμενοι, καθαρίζουσι τὰς αὐλάς, διευπρεπίζουσι τοὺς σταύλους, διακοσμοῦσι τὴν οἰκίαν· ἀλλ' ὁ πονηρὸς Ἑβραῖος δὲν ἀρκεῖται εἰς τοῦτο· πληροῖ τὴν αἴθουσαν διὰ νέων λαμπρῶν ἐπίπλων, διὰ κλειδοκυμβάλου, δι' ὡραίων εἰκόνων — καὶ θέλων τὰ πάντα νὰ διορανώσῃ ἐντελῶς προμηθεύεται ἀλωνιστικὴν μηχανὴν καὶ δὴ καὶ ἀτμοκίνητον ἄροτρον. Δὲν παρέρχεται μὴν καὶ ὅλοι οἱ περιοικοῦντες μετὰ θαυμασμοῦ ἀναφέρουσι περὶ τοῦ προτύπου κτήματος τοῦ κ. Βαλεριανοῦ. Οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι ἐκληρονόμησε μεγάλα πλούτη· ἄλλοι διϊσχυρίζονται ὅτι ἐπέρδισε λαχεῖον· ἄλλοι πάλιν ὅτι εὗρε θησαυρὸν κεκρυμμένον ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν πολέμων πρὸς τοὺς Τατάρους. Τέλος ἡ εἴδησις ἔρχεται καὶ μέχρι Κοσιόλκας τὰς τῶτα τοῦ εὐγενοῦς κυρίου Φέστεμβουργ, ὅστις, ὡς ἐννοεῖται, οὐδὲ ἰδέαν ἔχει ὅτι πάντα ταῦτα εἰσὶ σκευωρίαι ἐναντίον του.

Ἡ ἀλωνιστικὴ μηχανή! Τὸ ὄνειρον τοῦτο τῆς καρδίας τοῦ κτηματίου ἀπὸ δέκα ἐτῶν! Τὸ ἀτμοκίνητον ἄροτρον, τὸ ὄψιστον τῆς φαντασίας του ἰδανικόν! Ὁ κ. Φέστεμβουργ δὲν κρατεῖται πλέον· κατέρχεται ἐκ τοῦ δωματίου του εἰς τὸ μαγειρεῖον καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Λεβῆς παρεκίνει τὴν οἰκονόμον καὶ τὴν ὑπηρέτριαν ν' ἀγοράσωσιν ὑφάσματα ἐκ Βρόδη.

— Τὴν εἶδες αὐτὴν τὴν νέαν μηχανή; ἐρωτᾷ στενάζων τὸν ἐπιστάτην.

— Ποίαν μηχανήν, ἐκλαμπρότατε;

— Τὴν ἀλωνιστικὴν μηχανήν — ἀπαντᾷ ἀνυπομόνως ὁ γέρων κτηματίας.

— Ἀλωνιστικὴν μηχανήν; λέγει ὁ πονηρὸς Ἰουδαῖος. Ποῦ ἠμπορῶ νὰ τὴν ἰδῶ;

— Εἰς τοῦ κυρίου Βαλεριανοῦ, εἰς Βαρατίν.

— Δίκαιε Θεέ! Ἀλωνιστικὴν μηχανήν! ἀνακράζει ὁ ἐπιστάτης, ἀνοίγων τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ καὶ ἔκπληκτος κατὰ τὸ φαινόμενον· μήπως πραγματικῶς ἀνεκάλυψε θησαυρὸν ὁ κ. Κοχάνσκης, ὥστε νὰ στήσῃ εἰς τὴν αὐλήν του μηχανὴν ἀλωνιστικήν — πραγματικὴν ἀλωνιστικὴν μηχανήν;

— Καὶ ἄροτρον ἀτμοκίνητον! διέκοψεν αὐτὸν ὁ γέρων.

— Τί λέγετε, ἐκλαμπρότατε; — ἀνέκραξεν ὁ Ἑβραῖος· ἄροτρον . . . ἀτμοκίνητον;

— Βεβαιότατα!

— Ὤ! ὁ κόσμος θὰ τελειώσῃ! εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος βαθέως στενάζων — Ἀλλὰ βέβαια, ὁ κ. Βαλεριανὸς ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ· ἄνθρωπος τόσον πλούσιος καὶ τόσον φρόνιμος — ἄνθρωπος τόσον ὡραῖος καὶ εὐγενής — ἀληθινὸ χρυσάφι, Ἐκλαμπρότατε! — Διαμάντι! Μαργαριτάρι!

— Ἀλλοτε ὡμίλεις διαφορετικὰ περὶ αὐτοῦ, παρετήρησεν ὁ εὐθὺς Γερμανός.

— Ὁ Θεὸς νὰ μὲ τιμωρήσῃ, εἶπεν ὁ Ἰουδαῖος, ἂν εἶπα ποτὲ κακὸν δι' αὐτόν· ν' ἀνοίξῃ ἡ γῆ καὶ νὰ μὲ καταπίῃ, ἐμὲ καὶ τὴν γυναῖκά μου καὶ τὰ παιδιά μου . . .

— Ἡσύχασε — ἡσύχασε!

— Ὤ! ἂν ἠμποροῦσα νὰ ὁμιλήσω! εἶπεν ὁ ἐπιστάτης· ἂν ἠμποροῦσα νὰ ὁμιλήσω τόσον ἐλεύθερα καὶ χωρὶς φόβον πρὸς τὴν Ἐκλαμπρότητά σας — θὰ σᾶς ἔλεγα — ναί! θὰ σᾶς ἔλεγα· Νὰ σύζυγος διὰ τὴν θυγατέρα σας! Ὤ! ἂν ἤμην ἐγὼ ὁ εὐγενὴς κ. Φέστεμβουργ — καὶ ὁ Λεβῆς ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ ὕψωσεν ὑπερηφάνως τὴν κεφαλήν — ἐγὼ θὰ ἔδιδα τὴν κόρην μου μόνον εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ἄλλον κανένα — θὰ ἦτο ἕνα ζευγάρι! Ἀληθινὰ μαργαριτάρια!

Ὁ κ. Φέστεμβουργ ἦτο συλλογισμένος· ὁ Ἰουδαῖος ἐνθαρρυνθεὶς ὑπὸ τῆς σιωπῆς του ἔλαβε μὲ οἰκειότητα τὸν βραχίονά του καὶ τῷ ἐψιθύρισιν εἰς τὸ οὖς.

— Τί λέγετε, Ἐκλαμπρότατε; Δὲν θὰ ἦτο καλὸν νὰ διατάξετε νὰ ζεύξουν τὸ ὄχημα καὶ νὰ ὑπάγωμεν νὰ ἰδοῦμεν τὴν ἀλωνιστικὴν μηχανήν — καὶ τὸ ἄροτρον, τὸ νέον, τὸ ὁποῖον κινεῖται μὲ τὸν ἀτμόν — καὶ τὸν κ. Βαλεριανόν — Τί λέγετε, Ἐκλαμπρότατε;

Ὁ γέρων κτηματίας ξηροέβηξεν.

(Ἕπεται ἡ συνέχεια.)

ΜΙΚΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ — ΜΕΓΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ.

Συχνὰ ἀκούει τις τὰς ἐκφράσεις ταύτας καὶ οὐχὶ σπανίως ἄνευ λόγου καὶ μόνον ἐξ ἁπλῆς συνηθείας. Διὰ νὰ μὴ γίνηται ἡ κατάχρησις αὕτη καὶ μάλιστα τῆς δευτέρας ἐκφράσεως, κρίνομεν καλὸν νὰ σημειώσωμεν δι' ὀλίγων τὰ κυριώτερα γνωρίσματα τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων.

Μικρὸς ἄνθρωπος εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις διὰ τὰ μικρὰ ἢ καὶ ὅλως ἀνύπαρκτα προτερήματά του φρονεῖ μεγάλα καὶ νομίζει, ὅτι διαφέρει τῶν ὁμοίων του. Ἡ σμικρότης τῆς διανοίας δὲν ἀφίνει αὐτὸν νὰ ἴδῃ καθαρὰ τί εἶναι καὶ ποίαν ἀξίαν οἱ ἄλλοι ἔχουσι, καὶ διὰ τοῦτο ζῇ ὡς κοχλίας κεκλεισμένος εἰς τὸ στενὸν κέλυφος τῆς ἰδίας μικρονοίας

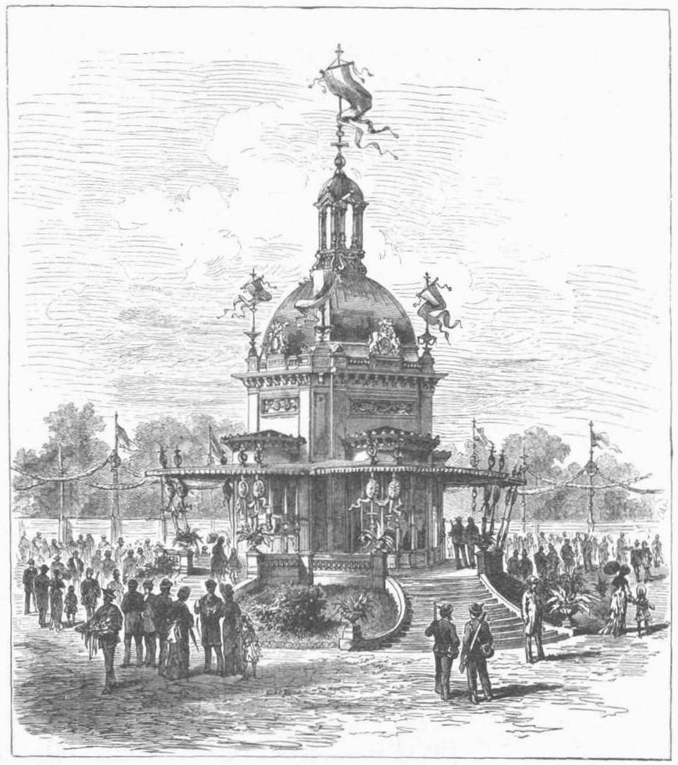

Η ΣΚΙΑΣ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ.

Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ.
(ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΑΛΛΗΓΟΡΙΚΗ.)

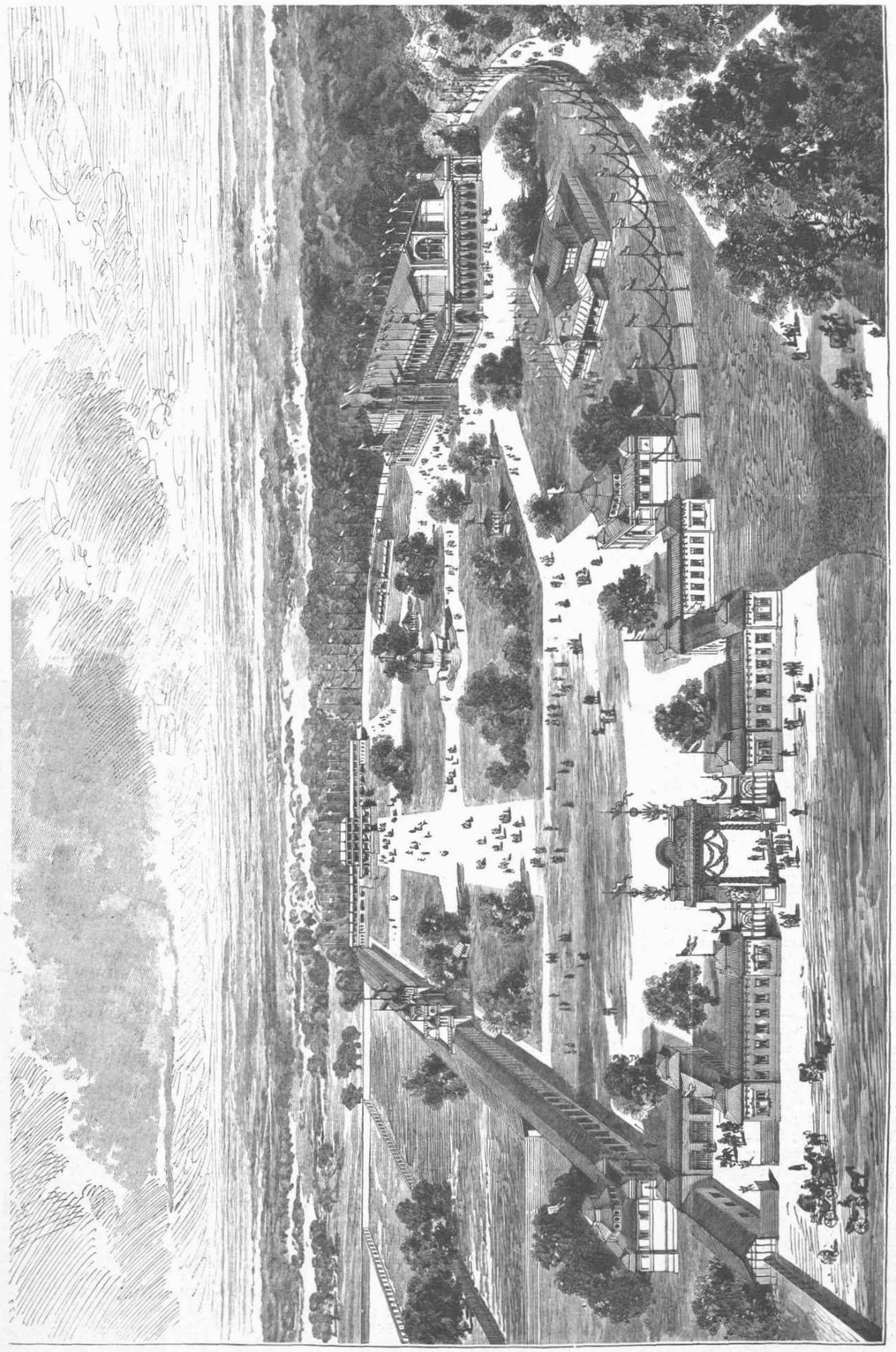

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΣΚΟΠΕΥΤΩΝ. ΤΟ ΣΚΟΠΕΥΤΗΡΙΟΝ.

ΝΕΟΝ ΕΝ ΤΩι ΧΟΙΡΩι ΠΑΡΑΣΙΤΟΝ.

Ὁ μέγας νομοθέτης τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ὄχλου οὐχὶ σφαλερῶς ἀνεθεμάτισε τὴν σάρκα τοῦ χοίρου. Εἰς λίαν ἀπομεμακρυσμένην ἱστορικὴν ἐποχὴν παρετηρήθη ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ χοιρείου κρέατος ἐπιφέρει κατά τινα χρόνον νοσήματά τινα, καὶ ὅτι εἰς θερμὰς χώρας δύναταί τις συχνότερον ἢ παρ' ἡμῖν νὰ κάμῃ πλείστας παρατηρήσεις περὶ τούτου. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη διὰ τῶν νέων περὶ ἑλμίνθων πειραμάτων ἔλαβε πλήρη ἐπιβεβαίωσιν. Ἐκ τῶν Αἰγυπτίων καὶ Ἀβυσσινίων οὐδεὶς σχεδὸν εἶναι ἀπηλλαγμένος καθ' ὁλοκληρίαν ἑλμίνθων, ἡ δὲ ἀνατομὴ πτωμάτων ἐπικυροῖ τοῦτο σχεδὸν πάντοτε.

Ἐκ τοῦ χοίρου ἐξάγομεν, ὡς γενικῶς εἶναι γνωστόν, τὴν ἐπαχθῆ μονόβιον ταινίαν (taenia solium), ἥτις ἀναπτύσσεται ἐκ τῆς ἐσθιομένης χαλάζης, καὶ τὴν φοβερὰν τριχίνην, ἥτις κατὰ ἑκατομμύρια πολλαπλασιάζεται ἐν τῷ ἡμετέρῳ σώματι. Ὁ πολλαπλασιασμὸς οὗτος δεβαίως περιορίζεται ταχέως, θνησκούσης τῆς οἰκονομίας (ὅπως ἐκφράζεται ἡ ἐπιστήμη).

Ἀλλὰ τὰ μνημονευθέντα παράσιτα δὲν εἶναι τὰ μόνα ἄτινα ζῶσιν ἐν τῷ χοίρῳ, καὶ ἄτινα κατὰ τὰς περιστάσεις μεταβαίνουσι καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· εἶναι μόνον τὰ γνωστότατα καὶ τὰ μᾶλλον τὴν προσοχὴν ἐπισύροντα. Διὰ τῆς ἐπιμελοῦς ἐξετάσεως τῶν ἐντέρων τῶν χοίρων εὑρίσκομεν ὅτι ταῦτα εἶναι ἡ διαρκὴς διαμονὴ παρασίτων τινῶν, καὶ ὅτι σπανίως ἀπαντῶμεν χοῖρον ἀπηλλαγμένον καθ' ὁλοκληρίαν τούτων. Ζῇ δηλονότι ἐν τοῖς ἐντέροις τοῦ χοίρου ἐγχυματικόν τι ζωύφιον, ὅπερ κατετάχθη εἰς τὸ ὑπὸ DONNÉ προταθὲν γένος τῶν τριχομονάδων, καὶ οὗ τινος ἕτερα συγγενῆ κατὰ τὸ εἶδος ὑπάρχουσι ἐν τῷ ἐντέρῳ τῶν ἐμβρύων καὶ ἐν τῷ τῶν ἀγροτικῶν κοχλιῶν. Εἰσὶ δὲ μικροσκοπικὰ ζωῦφια ἔχοντα ὠοειδῆ κοιλίαν μετὰ διπλῆς τινος μαστιγοειδοῦς προσθήκης, καὶ κρασπεδοειδοῦς ἀνταυγαζούσης συσκευῆς. Παρουσιάζονται κατὰ χιλιάδας εἰς τὰ ἔντερα τοῦ χοίρου, καὶ ἡ μεταφορὰ τούτων εἰς τοὺς ἀνθρώπους δὲν εἶναι, βεβαίως, ἀποκεκλεισμένη, προκαλοῦσα φλεγμονώδη τῶν ἐντέρων νοσήματα.

Ἕτερον παράσιτον ἐπίσης συχνὸν καὶ εὐκόλως ἐπιβεβαιούμενον εἰς τὸν χοῖρον εἶναι τὸ Balanditium coli Τοῦτο καθίσταται ὁρατὸν ἐν ἀνάγκῃ καὶ δι' ἁπλοῦ φακοῦ. Ἐννοπάρχει πάντοτε κατὰ χιλιάδας ἐν τῷ σώματι τοῦ χοίρου, ἔχει ὠοειδῆ μορφὴν (0,07—0,1 χιλ. πετρ. μήκους, καὶ 0,05—0,07, πλάτους), καὶ φέρει περὶ τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ σώματός του χεῖλος ἐν εἴδει στόματος, ὅπερ κοιλαινόμενον χοανοειδῶς ἀπολήγει εἰς λάρυγγα.

Τὸ Balanditium ἀνεκαλύφθη κατὰ τὸ 1856 ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ MALMSTEN ἐν Στοκχόλμῃ, καὶ βραδύτερον ἐξητάσθη ἀκριβέστερον ὑπὸ τοῦ ἐν Λειψίᾳ καθηγητοῦ RUDOLF LEUCKART, τοῦ διαπρεποῦς ἑλμινθολόγου τῆς σήμερον.*) Εἰς τὸν χοῖρον κυρίως τὸ Balanditium οὐδὲν νόσημα προκαλεῖ, τοὐναντίον ἐν τῷ ἐντέρῳ τῶν ἀνθρώπων, ὁσάκις τοῦτο παρουσιάζεται ἐν ἀφθονίᾳ, συνεπάγεται συμπτώματα τυφικὰ καὶ χολερικά. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα περὶ τούτου δὲν ἀπεφάνθη εἰσέτι ὁριστικῶς.

Ἤδη ὅλως ἐσχάτως αὖθις ἀνευρέθη καὶ περιεγράφη παράσιτόν τι ἐν τῷ σώματι τοῦ χοίρου, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς μῦς αὐτοῦ. Ὁ ἀνακαλύψας τοῦτο καθηγητὴς W. ZOPF ἐν Χάλλῃ, τὸ ὑπέλαβεν ὡς ἑλεννώδη μύκητα, καὶ προσῆψε τὸ ὄνομα Haplococcus reticulatus. Αἱ ἐν λόγῳ παρατηρήσεις τοῦ ZOPF ἀνατρέχουσι μέχρι τοῦ ἔτους 1880. Κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπεχείρησε τὰς ἐρεύνας αὐτοῦ ἐπὶ διαφόρων τεμαχίων χοιρείου κρέατος ἄτινα πρὸς ἐξέτασιν ἐπέμποντο αὐτῷ ἐκ Torgau. Ἡ διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἐξέτασις ἀπέδειξεν ὅτι τὸ παράσιτον εἶναι ἐγκαταστημένον εἰς τοὺς μῦς, καὶ μάλιστα τοσοῦτον πολυπληθῶς ὥστε ἕκαστον μικρὸν παρασκεύασμα περεῖχεν ἤδη δωδεκάδας ἐκ τῶν αὐθυπάρκτων αὐτῶν ὄντων. Ὁ Dr. ZOPF προσδιώρισε παραχρῆμα ὅτι τρεῖς ἀναπτύξεως μορφαὶ παρουσιάζονται, (οὗτως ὑπ' αὐτοῦ κληθεῖσαι)· α'.) ἀμοιβοειδής, β'.) σπερματοαγγειώδης, καὶ γ'.) μονιμοσπερματώδης.

Εἰς τὴν ἀμοιβοειδῆ ἐννοοῦμεν μορφὴν τινα ὀργανισμοῦ ἐν ᾧ δὲν ἀνευρίσκονται τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος, καὶ πρωτοπλασματοειδῆ τινα σταγόνα, ἥτις οὐχ ἧττον ζῇ καὶ ἔχει τὴν δύναμιν, τροφὴν νὰ δέχηται καὶ νὰ κινῆται. Πλεῖστα κατώτερα φυτὰ καὶ ζῶα διέρχονται κατὰ τὴν ἀνάπτυξίν των ἀμοιβοειδές τι στάδιον. Ἕκαστον σπερματοφόρον ἀγγεῖον τοῦ ἁπλοκόκκου περιέχει 6—15 τοιαῦτα πρωτοπλασματοειδῆ μέρη· μετὰ ὡρισμένον δὲ χρόνον ἐκλεπίζονται καὶ διάγουσι βίον ἀμοιβοειδῆ. Τὰ κυρτὰ μέρη τῆς περικαλυπτούσης μεμβράνης ἐκφυλίζονται λιπωδῶς, καὶ διευκολύνουσιν οὕτω τὴν ἔξοδον νέων γενῶν.

Τὰ ἄτομα τῶν γενῶν τούτων μορφοῦνται ἤδη τυχαίως εἰς δικτυωτὸν πλέγμα, ὅπερ ἐξεικονίζει ὁτὲ μὲν σφαίρας ὁτὲ δὲ τετράεδρα μετὰ ἰσχυρῶν περιφερικῶν ἐπιφανειῶν. Αἱ ἰσχυρῶς πεπαχυμέναι μεμβράναι συμπλέκονται πρὸς ἀλλήλας, ἀποτελοῦσαι οὕτω πλούσιον δικτυωτὸν πλέγμα. Ἐν τῷ παρεγχύματι τοῦ πλέγματος τούτου βλέπομεν συνήθως μεγάλην τινα λιπαρὰν καὶ στιλπνὴν σταγόνα· τί ὅμως συμβαίνει ἐν τῷ παρεγχύματι τοῦ ὅλου ἐξεικονιζομένου πλάσματος, τοῦτο μένει εἰσέτι ὑπὸ παρατήρησιν. Ὁ Dr. ZOPF δὲν ἔφερεν εἰσέτι εἰς πέρας τὰς παρατηρήσεις αὐτοῦ. Οὐχ ἧττον ὅμως ἐνδιαφέρει μεγάλως νὰ ἔχωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀξιόπιστόν τινα ὁπωσοῦν στατιστικὴν περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ νέου παρασίτου· τοιαύτη δ' ἐχορηγήθη ὑπὸ τοῦ ἐξεταστοῦ τῶν ἐκ Torgau χοιρείων σαρκῶν ὑπὸ τὴν κάτωθι ἀντιπαραβολήν, ἐκτεινομένην μέχρι τοῦ δεκάτου μηνὸς τοῦ 1880.

Ἰανουάριος	ἐξ 100	ἐξετασθ.	χοίρ.	32	εὑρέθ.	ἔχ. ἁπλοκόκ.
Φεβρουάριος	- 91	-	-	30	-	- -
Μάρτιος	- 81	-	-	30	-	- -
Ἀπρίλιος	- 60	-	-	25	-	- -
Μάϊος	- 65	-	-	34	-	- -
Ἰούνιος	- 64	-	-	34	-	- -
Ἰούλιος	- 84	-	-	50	-	- -
Αὔγουστος	- 79	-	-	50	-	- -
Σεπτέμβριος	- 116	-	-	72	-	- -
Ὀκτώβριος	- 63	-	-	39	-	- -
	Ἐξ 703	ἐξετασθ.	χοίρ.	396	εὑρέθ.	ἔχ. ἁπλοκόκ.

Διὰ τὴν στατιστικὴν ταύτην δύναταί τις βεβαίως νὰ ἐρωτήσῃ, διατὶ τέως ὁ ἁπλόκοκκος ἔμεινεν ἀπαρατήρητος, καὶ δὲν ἀνευρέθη ὑπὸ τῶν ἐξεταζόντων τὰ κρέατα. Ἡ ἀπάντησις ἔγκειται ἐν τούτῳ· ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος βλεννώδης μύκης εἶναι $15^{\text{πλ}}$ μικρότερος ἢ τὸ ἕλυτρον τῆς τριχίνης, καὶ ὅτι ἡ τοῦ κρέατος ἐξέτασις ἐκτελεῖται συνήθως διὰ λίαν ἀσθενῶν μεγεθυντικῶν μέσων, δι' ὧν τὸ δικτυωτὸν πλέγμα ἢ τὰ σπερματικὰ ἀγγεῖα τοῦ ἁπλοκόκκου δὲν εἶναι δυνατὸν ἀκριβῶς νὰ παρατηρηθῶσιν. Ἤδη ἐπειδὴ ἡ προσοχὴ ἐφηλκύσθη ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς μῦς τοῦ χοίρου παρασίτων, κατανοοῦμεν ἀμέσως, ὅτι ἡ τῆς Torgau περιοχὴ δὲν εἶναι ὁ μόνος τόπος ἔνθα γεννᾶται τὸ ἐν λόγῳ μυκητόζωον. Αἱ ὑπάρχουσαι περὶ τούτου εἰδήσεις ὁλονὲν θὰ πολλαπλασιάζονται. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ὁλάδας τοῦ ἁπλοκόκκου, τοῦτο ἀναμένομεν ἐκ τῶν γενησομένων προϊόντος τοῦ χρόνου πρακτικῶν πειραμάτων. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἡ παρουσία πολυαρίθμων βλεννομυκήτων ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ἐντέρῳ θὰ ἐπιφέρῃ παρόμοια φλεγμονώδη συμπτώματα, ἅτινα ἀναφαίνονται καὶ κατὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Balanditium. Ἐπίσης δὲν ἐξηκριβώθη εἰσέτι ὁριστικῶς πόθεν οἱ χοῖροι μιαίνονται διὰ τοῦ ἁπλοκόκκου. Ἐπειδὴ ἡ αἱμόβιος μοναδίνη καὶ τὰ συγγενῆ γένη τοῦ ἁπλοκόκκου, ἐνδιατρίβουσιν εἰς λιμνάζοντα ὕδατα (τέλματα, κ. τ. τ.), μεγάλη πιθανότης εἶναι νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι οἱ χοῖροι πίνοντες τοιαῦτα ὕδατα ῥοφῶσι συγχρόνως ταῦτα, ἅτινα φθάνται εἰς τὸν στόμαχον ὁδεύουσιν εἶτα εἰς τοὺς μῦς. — Ἀρκούμεθα πρὸς τὸ παρὸν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ ἄρτι ἀναφανέντος ἀντιζήλου τῆς τριχίνης. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸ παράσιτον τοῦτο εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον ἐπιβλαβὲς τῆς τριχίνης.

Δρ. Δ.

*) Die Parasiten des Menschen. 2. Aufl. 1. Theil, S. 324—334.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΟΥΙΖΑ ΜΟΥ.

Λουιζα, φυτό μου ταπεινὸ κ' ἐγκάρδιο,
Σὺ μοῦ ἐνθυμίζεις σ' ὅλα τὴ Λουΐζα μου·
Τ' ὄνομα, τὴ ζωηρότητα, τὸν νοῦν της,
Τὴν ταπεινὴν ἀθῶαν ὑπεροχήν της
Σ' ἄλλες πολλὲς κοπέλες τοῦ καιροῦ της·
Τὴ γλυκυὰ 'γεροχία τοῦ χαραχτήρα της
Καὶ τὴ μοσκοβολιὰ τοῦ πνευματός της.

Σεῖρε, φοῦντα-λοΐζα, στὴ Λουΐζα μου
Καὶ δῶσέ της τὸ φίλημα ποῦ σοῦωσα·
Καὶ 'πέ της πῶς σοῦ τοῦωσε ὁ πατέρας της
Νὰν τὸ μοσκοβολήσῃς μέσ' στὰ φύλλα σου,
Καὶ τῆς τὸ δώσῃς μοσκοβολησμένο.

Πέ της πῶς μὲ λυπάει ποῦ δὲν τὴ βλέπω,
Μὰ χαίρουμαι πολὺ στὰ γράμματά της,
Κ' ὅταν ἀκούω πῶς εἶν' καλὰ καὶ χαίρεται,
Ὡς κ' ἐμένα ἡ καρδιά μου ἀναγαλιάζει,
Καὶ περνάω τὴν ἡμέρα εὐτυχισμένος.

Σεῖρε, λοΐζα — φοῦντα, στὴ Λουΐζα μου·
Μίλησ' της 'σὰν καὶ νἄχες καὶ σὺ γλῶσσα,
Πέ της λόγια πολλὰ καὶ ἀγαπημένα.
Καὶ τὸ φιλὶ ποῦ σοῦχω ἐσὲ δοσμένο
Νὰ τῆς τὸ δώσῃς μοσκοβολησμένο.

Ἐν Ἀργοστολίῳ.

Ἀνδρέας Τυπ. Λασκαράτος.

ΜΠΕΣΑ.

(Ἀλβανικόν.)

Γραια ἡ Χάϊκω καὶ πολιά,
Τὴν γῆν, ὡς νέα, ἀροτριᾷ.
Εἶναι ἡμέρα ἐαρινή,
Κ' ἡ φύσις χαίρει ἐρατεινή·
Θάλλουν τὰ δένδρα, θάλλει ἡ γῆ.
— Αἴφνης πλησίον μία κραυγὴ
Ἀνδρὸς τῆς Χάϊκως πλήττει τὸ οὖς,
Κ' ἀφηνιάζει αὐτῆς ὁ βοῦς.
Ὠχρὸς καὶ τρέμων ξένος ἀνήρ,
Σύζυγος ξένος, ξένος πατήρ,

Ἵσταται ἐμπρός της ἱκετικῶς
Λέγων· "Εἰς ξένος, ὄχι κακός
"Ἄνθρωπος εἶμαι· πλὴν στιγμηδὸν
"Φονεύσας ἕνα εἰς τὴν ὁδὸν
"Ἀνδρεῖον ἕνεκα προσβολῆς
"Κρύπτομαι . . . Ἄνευ ἀναβολῆς
"Ἀσυλον δός μοι σὺ παρευθύς,
"Ἀφ' οὗ τὴν μπέσαν μοὶ ὁρκισθῇς!"
Ἡ γεωργοῦσα τότε γυνὴ
"Μπέσα γιὰ μπέσα!" τῷ προσφωνεῖ,
Καὶ εἰς καλύβην τὸν ὁδηγεῖ,
Ἔνθα ὑπνώττει πᾶν ἐν σιγῇ. —
Φωναὶ μεγάλαι κἀ' ὁλοφυρμοὶ
Πλήττουν τὰ ὦτα ταύτοστιγμεί·
Στρέφει ἡ Χάϊκω τῦμμα ἐκεῖ·
Οὐρανέ, οἴμοι! τί νὰ ἰδῇ! . . .
Σῶμα ἀνδρείων, φίλων στενῶν
Κομίζον ἕνα κρύον νεκρόν.
Εἶνε τὸ πτῶμα ἄχ! τοῦ υἱοῦ . . .
Τοῦ προσφιλοῦς της, τοῦ ἀκριβοῦ! . . .
Χεὶρ δολοφόνος, μαύρη, σκληρά,
Εἶχέ τον πλήξει εἰς τὰ πλευρά.
Κ' ἐν ᾧ ἀφρίζουν οἱ συγγενεῖς,
Θρηνοῦν οἱ φίλοι ὅλοι πρηνεῖς.
Ἡ Χάϊκω τρέχει, ὡς ἡρωΐς,
Πνέουσα φλόγας, ὡς Νερηΐς,
Εἰς τὴν καλύβην, ὅπου ψυχρὸς
Τὴν περιμένει φεῦ! ὁ ἐχθρός,
Ὅστις τῇ λέγει μὲ στεναγμόν,
Μὲ ὄψος μαύρης λύπης μεστόν·
"Εἶνε ὁ υἱός σου ὁ φονευθείς;
"Τότε τὸ ὅπλον τοῦτο εὐθὺς
"Λάβε κἀὶ πλῆξον τὸν σὸν ἐχθρόν,
"Πληροῦσα χρέος τὸ ἱερόν!"
Ὅμως ἡ Χάϊκω μετὰ θυμοῦ
Ἀγρίου, εἶπε, κἀ' ὀλοφυρμοῦ·
"Σὺ τοῦ υἱοῦ μου εἶσ' ὁ φονεύς! . . .
"Πλὴν κ' ἐμὸς οἴμοι! νῦν βασιλεὺς
"Εἶνε ἡ μπέσα, ἣν δὲν πατῶ! —
"Φύγε! ἱκέτην δὲν σὲ κρατῶ·
"Μάθε πλὴν ὅμως ὅτι εὐθύς,
"Ὅπου ἂν σ' εὕρω, θὰ φονευθῇς!"

Ἐν Θεσσαλονίκῃ. Χ. Κ. Μ.

ΦΕΥ! ΠΑΛΛΕΙ.

Καὶ εἶπον τῇ καρδίᾳ μου. "Τὸν οὐρανὸν
λησμόνει
Τῆς Ἀττικῆς, ὑφ' ὃν χλωρὸς κισσὸς καὶ μύρτος
θάλλει.
Παῦσον νὰ πάλλῃς, τάλαινα· εἶναι δριμεῖς οἱ
πόνοι."
Πλὴν πάλλει.
Καὶ εἶπον τῇ καρδίᾳ μου. "Ὡς καὶ αὐτὴν λησμόνει,
Ἥτις σοὶ ἔδωκε παλμοὺς ἐν μητρικῇ ἀγκάλῃ.
Πλάνητες εἴμαρτο μακρὰν αὐτῆς νὰ ζῶμεν μόνοι".
Πλὴν πάλλει, πάλλει.
Καὶ εἶπον τῇ καρδίᾳ μου. "Τὴν γόησσαν λησμόνει,
Ἐκείνην ἥτις μᾶς ὠθεῖ ἐν αἰωνίᾳ πάλῃ,
Ἥτις πατρίδα καὶ γονεῖς μᾶς ἀποσβένει μόνη."
Φεῦ! Πάλλει, πάλλει, πάλλει!

Σ.

ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΖΑΠΠΑ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 92.)

Μεταξὺ τῶν εὐκλεῶν γόνων, οὓς ἡ εὔανδρος Ἤπειρος ἀπὸ δύο ἤδη αἰώνων παρήγαγε καὶ διὰ τῶν ἐνεργειῶν καὶ θυσιῶν τῶν ὁποίων εἴτε ἐν τοῖς γράμμασι, εἴτε ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῷ πλούτῳ πολλάκις καὶ πολλαπλῶς εὐηργετήθη σύμπαν τότε ὑπόδουλον καὶ τὸ ἐλεύθερον ἑλληνικὸν ἔθνος ἐξέχουσαν ἀληθῶς θέσιν καταλαμβάνει ὁ οἶκος τῶν Ζαππαίων. Πάντες γινώσκουσι τὰ μεγάλα καὶ λαμπρὰ τοῦ ἀοιδίμου Εὐαγγέλη ἔργα καὶ πάντων τὰ στήθη πληροῦνται αἰσθημάτων εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ μεγάλου τούτου τέκνου τῆς Ἑλλάδος. Εὐτυχήσαντες σήμερον νὰ καταχωρήσωμεν ἐν τῷ "Ἑσπέρῳ" τὴν εἰκόνα τοῦ Ζαππείου μνημείου, ὅπερ ἐστήθη ἐν τῇ γεννετείρᾳ γῇ τῆς μεγάλης ταύτης οἰκογενείας, ποιοῦμεν συγχρόνως καὶ θραχείας τινας σημειώσεις περὶ τοῦ βίου ἑτέρου κλεινοῦ γόνου αὐτῆς, ἐγκαταλιπόντος τὰ ἐπίγεια ὑπερμεσοῦντος Αὐγούστου τοῦ 1880 ἐν Βροσθενίῳ, καὶ ἀποτελέσαντος σὺν τῷ ἀοιδίμῳ Εὐαγγέλῃ καὶ τῷ ἐπιζῶντι κεδνῷ τὴν φρένα ἀδελφῷ Κωνσταντίνῳ τριάδα ἐθνικῶν εὐεργετῶν.

Ὁ ἀείμνηστος Ἀθανάσιος Ζάππας ἐγεννήθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐν Λαμπόβῳ τῆς Ἠπείρου ἐξ ἐπιφανοῦς ἐν τῷ τόπῳ οἴκου. Ἡ πατρικὴ φιλοτιμία καίτοι ἕνεκα τῆς πονηρᾶς τότε ἐποχῆς ἐστερήθη τοῦ πρόσθεν αὐτῆς, ὅλου, ἀπέστειλε τὸν πρωτότοκον υἱὸν Ἀθανάσιον εἰς Σχολεῖον ἐν Κερκύρᾳ, ὁπόθεν οὗτος ἐν θραχεῖ ἠναγκάσθη νὰ παλινοστήσῃ, διότι ἐπελθὼν ὁ θάνατος ἀφήρπασε τὸν πατέρα καὶ ἀφῆκε μητέρα καὶ οἰκογένειαν ἄνευ στηρίγματος καὶ προστάτου. Οὕτως εἰσῆλθεν ἐκ μικρᾶς ἡλικίας ὁ Ἀθανάσιος εἰς τὸ στάδιον τῶν πόνων καὶ μόχθων, ἔνθα τὸ μετέπειτα τόσον διεκρίθη μετὰ τοῦ μεγαλουργοῦ ἀξαδέλφου τοῦ Εὐαγγέλη καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου.

Ὁ κατόπιν βίος του ἦτον ἀδιάκοπος ἀλληλουχία μεγάλων καὶ εὐεργετικῶν ἔργων καὶ διὰ τὴν ἰδίαν του πατρίδα καὶ δι' ὅλην ἐν γένει τὴν Ἑλλάδα. Ἡ πατρίς του Λάμποβον τὸν εἶδεν ἐν μέσῳ της μεταξὺ τῶν τεκτόνων ἐπιμελούμενον τὴν ὕδρυσιν τῶν ἐκεῖ Ζαππείων ἐκπαιδευτηρίων. Τὸν εἶδε τὸ Χόρμοβον μετ' ἀπαραμίλλου ἀνεξιθρησκείας ἀδραῖς δαπάναις ἀνεγείροντα τοῖς ὀθωμανοῖς κατοίκοις εὐκτήριον οἶκον. Τὸν εἶδε τέλος ἡ μητρόπολις τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ὡς ἀντιπρόσωπον τῆς οἰκογενείας Ζάππα, ὅταν ἐκεῖ ἐτίθετο ὁ θεμέλιος τοῦ τηλεκλύτου ἐκείνου ἔργου τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ὀλυμπιείου μεγάρου, τὸ ὁποῖον ἐφαντάσθη μὲν καὶ υἱοθέτησεν ἀπαραμίλλως ἡ μεγαλοφυὴς διάνοια τοῦ Εὐαγγέλη, ἐπεχείρησε δὲ καὶ διατελεῖ ἐκτελῶν τὸ ἕτερον ἐκείνου ἥμισυ ὁ Κωνσταντῖνος. Ἐκεῖ ἐδέχθη ἐκ βασιλικῶν στομάτων θερμὰ συγχαρητήρια καὶ τὴν γενικὴν τοῦ ἔθνους εὐγνωμοσύνην.

Αἱ ἀγαθαὶ πράξεις του, αἵτινες ἅπασαι συνεκεντροῦντο εἰς τὴν ὠφέλειαν ὅλου τοῦ ἔθνους, ἐπέπρωτο νὰ ἔχωσιν ὡς κορωνίδα καὶ τέλος τὴν ἀπαλλαγὴν ἀδελφῶν ἡμῶν ἐν Πίσται καὶ Ἄθνει ἐκ προσθέτου δουλείας καὶ τιμαριωτισμοῦ. Μερίς τις θεσσαλικῆς γῆς οὐδέποτε θέλει παύσει εὐλογοῦσα τὴν μνήμην τοῦ εἰδικοῦ αὐτὴν εὐεργετήσαντος ἀνδρὸς καὶ ἡ τανῦν ἐλευθερία καὶ εὐμάρειά της ὀφείλεται εἰς τὴν ἀπέραντον τοῦ Ἀθανασίου καρδίαν.

Ὁ μεγαλουργὸς αὐτοῦ ἀδελφὸς Κωνσταντῖνος Ζάππας ἀνέθετο εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις καλλιτέχνην κ. Ἰ Βιδάλην τὴν κατασκευὴν μαυσωλείου ἐπ' ὀνόματι μὲν αὐτοῦ προωρισμένου δὲ δι' ὅλην τὴν Ζάππειον οἰκογένειαν. Τὸ ἔργον ἀπετελέσθη ἤδη ὑπὸ τοῦ δοκίμου καλλιτέχνου ἀποφαῖνον ὡραίαν τὴν ἀπαρχὴν τῆς ἐν τῇ πατρίδι ἐργασίας του.

Εἶνε τετράγωνον ἔχον ὕψος μὲν ἀπὸ τῆς κτιστῆς ὁάσεως τριῶν μέτρων, πλάτος δ' ἑνός· ἑκάστη γωνία ὑποβαστάζεται ὑπὸ δύο στηλῶν ῥυθμοῦ κορινθιακοῦ τῆς μὲν μελαίνης, τῆς δὲ λευκῆς.

Ἡ προτομὴ τοῦ ἀνδρὸς φαίνεται ἐν τῇ κυρίᾳ προσόψει ὑπὲρ στέφανον κρατούμενον ὑπὸ δύο πνευμάτων καὶ ἐν τῷ στεφάνῳ τούτῳ ἐπὶ μέλανος ἐδάφους εἶνε γεγραμμένος διὰ χρυσῶν γραμμάτων ὁ χρόνος τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου Ἀθανασίου Ζάππα. Καὶ τὸ μὲν τῶν πνευμάτων, τρυφερώτερον, φαίνεται περίλυπον, τὸ δ' ἕτερον, μᾶλλον νευρῶδες, φαίνεται δεικνῦον τῇ δεξιᾷ τὰ ἐν τῷ στεφάνῳ γεγραμμένα καὶ ὡς εἰ λέγον "Ἰδοὺ ἀπηθανατίσθης". Ἡ προτομὴ εἶνε πράγματι ἐπιτυχεστάτη.

Τὰς ποικίλας γλυφὰς τοῦ ἐπιστηλίου καὶ τῆς ζωηφόρου διακρίνουσι διάφοροι χρωματισμοὶ κατὰ τρόπον ἀρχαϊκόν. Ἐν δὲ τῷ ἀετώματι ἐτέθη λαμπρὸς ὀρειχάλκινος στέφανος μετὰ ποικίλων κόσμων.

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ μνημείου ἵσταται μαρμάρινος σταυρὸς ὡραίῳ στεφάνῳ ἐστεμμένος μετὰ πέπλου.

Ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου τῇ κυρίᾳ προσόψει πλευρᾶς φαίνεται ἀνάγλυφον μετὰ τελείας τέχνης ἐξειργασμένον. Ὁ ἄγγελος τοῦ θανάτου ἵπταται πρὸς τοὺς οὐρανοὺς μετὰ τῆς ψυχῆς τοῦ τεθνεῶτος, ὑπ' αὐτὸν δὲ δύο παιδία ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ μὲν μεῖζον ἀτενίζει πρὸς τὸν ἀφιπτάμενον ἄγγελον περιέργως, ὡσανεὶ βλέπει τι καὶ ἐκπλήσσεται πως ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖ πολλά, τὸ δὲ μικρότερον, ὤ! αὐτὸ οὐδὲν ἐννοεῖ, οὐδὲν παρατηρεῖ, ἀλλὰ παίζει μετὰ χόρτων καὶ κόπτει ἄνθη τοῦ ἀγροῦ· τί πρὸς αὐτὸ ὁ θάνατος; Ὁ ἄγγελος τοῦ θανάτου εἶνε σύννοφρυς, ἀλλ' ὡραῖος καὶ τὸ βλέμμα του μᾶλλον περίλυπον, παρὰ ἄγριον, φαίνεται ὡσεὶ ἄκων ἐκτελῶν τὸ ἔργον του. Ἡ κόμη του σκορπίζεται περὶ τὸ μέτωπον καὶ τοὺς ὤμους καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω τεχνικώτατα, καταπίπτουσι δὲ καὶ ἀπλοῦνται, φυσικώτατα αἱ πτυχαὶ τοῦ ἐνδύματός του.

Τὸ μνημεῖον τοῦτο ἐστήθη ἐν μέσῃ τῇ Ἠπείρῳ, μετὰ σεβασμοῦ θ' ἀποκαλύπτῃ ὁ διαβάτης τὴν κεφαλὴν πρὸ τοῦ μνημείου τόσον εὐεργετικῆς καὶ ἐπιφανοῦς οἰκογενείας καὶ μετὰ συγκινήσεως βαθείας θ' ἀναγινώσκῃ συγχρόνως τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἀκόλουθον ἐπίγραμμα·

Εἰς ξένην ἐκοιμῶντο γῆν· πλὴν καὶ νεκροὶ ἀκόμα
δὲν ἤθελον τὸ σῶμά των χοῦς ξένος νὰ τὸ σκέπῃ,
ἐπόθουν τῆς πατρίδος των τὸ μυρωμένον χῶμα
καὶ τῆς Ἠπείρου ἥλιος τὸν τάφον των νὰ βλέπῃ.
κ' ἦλθον — ἀπόδημοι νεκροί — εἰς τὴν μητέρα πάλιν
ν' ἀναπαυθοῦν εἰς τὴν θερμὴν ἀγίαν της ἀγκάλην
κ' εἰς ἓν κατοικητήριον μετὰ τῶν συγγενῶν των
τῶν ἐν τῇ γεννετείρᾳ των τὸν βίον τελευτώντων.

Εἰρήνη εἰς τὸν ὕπνον των, Ἑλλὰς εἰς τ' ὄνειρόν των,
κλίναμεν γόνυ εὐλαβῶς ἐμπρὸς εἰς τὸν σταυρόν των.
Ὁ τάφος τῶν εὐεργετῶν δὲν εἶνε τάφος πλέον
ἀλλὰ θυσιαστήριον ἀγάπης· διαχύνει
εὐγνωμοσύνης ἄρωμα ἡ κόνις τῶν Ζαππαίων,
κ' εἶνε ναὸς τῆς ἀρετῆς τοῦ τάφου των ἡ κλίνη.

Η ΚΟΡΔΟΒΑ

Η ΠΟΛΙΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΤΖΑΜΙΟΥ.

Ἀπόσπασμα περιηγήσεως ἐν Ἱσπανίᾳ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 93.)

Ἡ Κορδόβα ἦτο ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἀνδαλουσίας, ἣν ἐπεσκέφθην· ἐν τοῖς οἰκοδομήμασι καὶ τοῖς κατοίκοις αὐτῆς ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν μου νεκροὶ καὶ ζῶντες μάρτυρες τῆς ἐνταῦθα ἐπὶ τετρακόσια ὅλα ἔτη ἐξουσίας τῶν Ἀράβων. Ἠρχόμην

ἐκ Βαλεντίας, ἔνθα ἄνεμος καὶ κονιορτὸς ἐπλήρουν καθ' ὅλον τὸν Ἀπρίλιον τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς περιπάτους τῆς πόλεως, καὶ ἔρημος καὶ μελαγχολικὴ μοὶ ἐφάνη ἡ ξηρὰ κοίτη τοῦ ποταμοῦ Τουρία, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου ὑψοῦνται, ὡς ἐν εἰρωνείᾳ, ἰσχυραὶ λίθιναι γέφυραι· μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας οἱ πορτοκαλλεῶνες τῶν περιχώρων μ' ἐξιλέωσαν κἄπως μὲ τὴν ξηρασίαν, τὴν ἄμμον καὶ τὸ ψῦχος τῆς ἄλλως τε τοσοῦτον θερμῆς ἰβηρικῆς παραλίας. Φανερὸν ἑπομένως ἦτο ὅτι ἡ ἱστορικὴ παρὰ τὸν Γουαδαλκουϊβὴρ πόλις (ἡ Κορδόβα) ἔπρεπε νὰ μὲ καταγοητεύσῃ. Μακρόθεν ἤδη ἔβλεπον τὰς ἐπάλξεις καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς καὶ κατὰ φαντασίαν ἡτοιμαζόμην ἤδη νὰ τὴν προσφωνήσω, ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην ὅλους τοὺς θριάμβους καὶ τὰς περιπετείας τῶν παρελθόντων αὐτῆς χρόνων· "Σύ, ὦ πόλις, ἦσο αἱ Ἀθῆναι τῆς δύσεως, σὺ ἦσο ἡ πόλις, ἣν ὁ Καῖσαρ κατεῖχε καὶ — κατέστρεψε, διότι ἐτάχθης πρὸς τὸ μέρος τοῦ Πομπηΐου. Πτωχοὶ Ῥωμαῖοι ἀριστοκράται σὲ κατοίκησαν· κυριευθεῖσα ὑπὸ τῶν Γότθων ἀπώλεσας τὴν σημασίαν σου, ἀλλ' οἱ ἔμφρονες, πλούσιοι, φιλόμουσοι Ἄραβες σὲ ἀνύψωσαν πάλιν καὶ κατέστης ἡ πρωτεύουσα τῆς τῶν Μαύρων φυλῆς. Οἱ Καρχηδόνιοι σὲ ὠνόμαζον ἄλλοτε τὸν μαργαρίτην τῆς μεσημβρίας καὶ τὸν ὑπερήφανον τίτλον Κάρτα-τοῦβα (ἡ ἐπίσημος πόλις) φέρεις μέχρι σήμερον μὲ μικρὰν παραλλαγήν! Δὲν θέλω νὰ φανταζθῶ ὅτι ἤδη εἶσαι ἀσήμαντος ἐπαρχιακὴ πόλις, ἥτις μᾶς δεσμεύει μόνον διὰ τῶν ἀναμνήσεων· θέλω νὰ σὲ ἴδω ἐνώπιόν μου, ὅπως ἦσο ἐν τῇ ἀκμῇ σου, ὅτε τῷ 756 ἀπετίναξας τὸν ζυγὸν τῶν καλιφῶν τῆς Δαμασκοῦ, καὶ ὑπὸ τὸν Ἀβδουραμὰν κατέστης ἀνθηρά, μαγευτικῶς ὡραία πρωτεύουσα. Τότε εἶχες ἓν ἑκατομμύριον κατοίκων, τριακόσια τζαμία, ἐννεακόσια λουτρὰ καὶ ἑξακόσια ξενοδοχεῖα, ἐν οἷς κατέλυον οἱ ἀπειροπληθεῖς ξένοι οἱ ἐπισκεπτόμενοί σε. Τὸ μεγαλεῖόν σου ἠχεῖ ὡς μῦθος τῆς Χαλιμᾶς, καὶ ὅμως ὁ μῦθος οὗτος ἦτο πραγματικότης. Ἐκ τῶν καλλονῶν σου ὅλων ὀλίγισται, κυρίως εἰπεῖν μία μόνον σοὶ ἀπέμεινεν, ἀλλ' ἡ μία αὕτη ἀρκεῖ, ὡς πρὸ χιλίων ἐτῶν, νὰ προσελκύσῃ πρὸς σὲ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ φήμη τῶν λογίων σου ἀπέπτη, ἀπέπτη ἡ δόξα τῶν καλλιτεχνῶν σου, διότι ὅτε τῷ 1235 οἱ ἡγεμόνες σου ἐγένοντο ὑπήκοοι τοῦ χριστιανοῦ βασιλέως, τοῦ ἁγίου Φερδινάνδου, ταῦτα πάντα κατέπεσαν καὶ ἐξηφανίσθησαν. Ἀλλὰ τὸ λαμπρότερον, τὸ μεγαλοπρεπέστερον τῶν οἰκοδομημάτων σου ἐπέζησε τῆς ταπεινώσεως, καὶ εὐγλώττως διηγεῖται ἡμῖν περὶ τῶν γνώσεων καὶ τῆς δυνάμεως λαοῦ ἐξορίστου, ὅστις καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ του αὐτῇ ἐλπίζει ὅτι θέλει καταλάβει πάλιν τὴν Κάαβαν τῆς δύσεως." Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο εἶναι τὸ μέγα τζαμίον τῆς Κορδόβας.

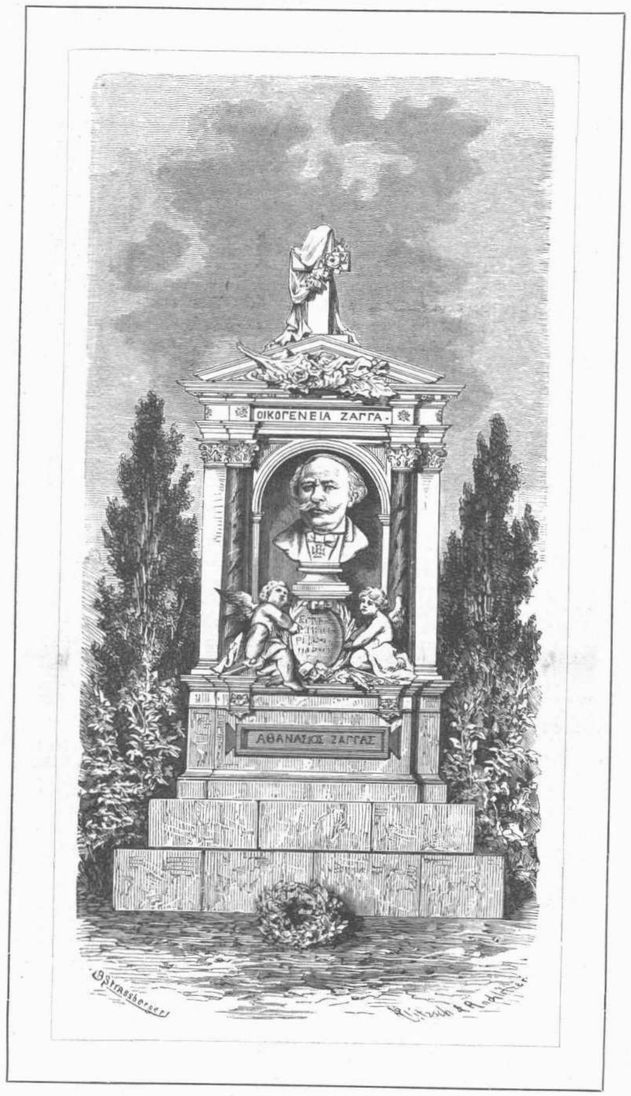

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ
τοῦ Ἀθανασίου Ζάππα ἐν Λαμπόβῳ τῆς Ἠπείρου.

Ἂν καὶ Ῥωμαῖοι καὶ Γότθοι ἐπάτησαν τὸ ἔδαφος τοῦτο, τὰ ἴχνη των ὅμως σχεδὸν ἐξηφανίσθησαν διὰ τῆς σημασίας τῆς Κορδόβας ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἀράβων, καὶ ἡ πόλις διετήρησε τὸν ἀραβικὸν τύπον ἐν τοῖς πλείστοις. Στεναί, ἀμβλεῖαι ὁδοί, δροσεραὶ καὶ κατὰ τὰς θερμοτέρας τοῦ θέρους ἡμέρας, ὁδηγοῦσι πρὸς τὸ τζαμίον· μικροσκοπικὰ παράθυρα εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς προσόψεως τῶν οἰκιῶν, ὧν τὰ δωμάτια περικυκλοῦσιν εὐρεῖαν αὐλήν, κεκοσμημένην διὰ ῥοδιῶν καὶ πορτοκαλλεῶν· ἀπὸ τῆς ὁδοῦ χωρίζεται ἡ αὐλὴ αὕτη διὰ κιγκλίδων, ὄπισθεν τῶν ὁποίων δύναταί τις νὰ ῥίψῃ βλέμμα ἐπὶ τῆς ἡσύχου ὑπάρξεως τοῦ ἀνδαλουσίου βίου. Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, ἐν ᾧ κατέλυσα, μοὶ εἶπον ὅτι βεβαίως ἤθελον ἀποπλανηθῆ, ἐὰν ἐτόλμων νὰ ἐξέλθω ἄνευ ὁδηγοῦ εἰς τὸν λαβύρινθον τῶν ἀραβικῶν ὁδῶν· ἀλλ' ἐγὼ ἐπροτίμησα νὰ ἐξέλθω μόνος, ἵνα παρακολουθήσω ἐν ἀνέσει τὰς σκέψεις, ἃς μοὶ ἐνεποίει τὸ νεοφανὲς καὶ ὅλως ἰδιαίτερον τῶν ἀντικειμένων. Μία τῶν θαλαμηπόλων τοῦ ξενοδοχείου μοὶ ἔδωκε τὴν συμβουλὴν νὰ παρακολουθήσω πάντοτε τὸν μικρὸν ῥόακα. Οὕτω λοιπὸν ἀφήσας τὴν λεωφόρον τοῦ "Μεγάλου Στρατηγοῦ", ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκειτο τὸ ξενοδοχεῖόν μου ἔλαβον τὴν πρὸς τὸ τζαμίον διευθύνσιν. Αἱ ὁδοὶ ἦσαν ἔρημοι, ὀλιγίστους δὲ ἀπήντησα ἀνθρώπους φοροῦντας μεγάλους μανδύας. Παρακολουθήσας τὸν ῥόακα καὶ ἐρωτήσας περὶ τῆς διευθύνσεώς μου ἐν τινι καπνοπωλείῳ καὶ ἐν ξυλεμπορικῷ καταστήματι εὑρέθην μετ' ὀλίγον εἰς τὸ τέρμα μου, ἐνώπιον τῶν πύργων τοῦ τζαμίου.

Τὸ τζαμίον ἔχει, ὡς γνωστόν, ὅλως διάφορον ἀρχιτεκτονικὴν τῶν ἡμετέρων ἐκκλησιῶν· οἰκοδόμημα ἐπίμηκες περιβάλλεται ὑπὸ ὑψηλῶν τοίχων, ἐφ' ὧν ὑπάρχει σειρὰ πύργων. Εἰσῆλθον εἰς τὸ τζαμίον διὰ τῆς κυρίας εἰσόδου, ἥτις φέρει τὸ ὡραῖον ὄνομα τῆς "Πύλης τῆς συγχωρήσεως". Ἡ ἀψιδωτὴ αὕτη πύλη, πλουσίως πεποικιλμένη διὰ γλυφῶν καὶ ῥητῶν τοῦ Κορανίου, ὁδηγεῖ πρὸς εὐρεῖαν αὐλήν, πεφυτευμένην διὰ πορτοκαλλεῶν καὶ ἔχουσαν ἐν τῷ μέσῳ φρέαρ. Ἐνταῦθα οἱ Ἄραβες ἐτέλουν τοὺς καθαρισμοὺς καὶ ἁγνισμοὺς των πρὶν εἰσέλθωσιν ἐν τῷ ναῷ. Ἔσωθεν τοῦ περιβόλου ὑπάρχουσι στοαί· τὸ τεῖχος, ἐπιστεφόμενον διὰ πυργίσκων ἔχει πάχος μὲν ἓξ ποδῶν, ὕψος δὲ ἀπὸ τριάκοντα μέχρις ἑξήκοντα ποδῶν. Ἀπέναντι τῶν στοῶν καὶ τοῦ σημερινοῦ κωδωνοστασίου — ὁ ἄλλοτε ὑπάρχων ἐνταῦθα μιναρὲς κατέπεσε — ἠνοῦται τὸ τζαμίον μὲ τὴν αὐλήν. Τὸ σχῆμα τοῦ τζαμίου εἶναι ἀκριβῶς τετραγωνικόν· τρεῖς θύραι ὁδηγοῦσιν εἰς αὐτό. Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Ἀράβων αἱ θύραι ἦσαν δεκαεννέα τὸν ἀριθμόν. Τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ κεῖται τὸ τζαμίον, ἐχρησίμευεν ἀνέκαθεν ὡς τόπος λατρείας· διότι ἐν ἀρχῇ ἦτο ἐνταῦθα ναὸς τοῦ Ἰανοῦ, εἶτα δὲ Ἐκκλησία Βασιλική. Οἱ Ἄραβες, καταλαβόντες

μετὰ τὴν μάχην τῆς Γουαδαλέτης (711) τὴν Κορδόβαν, μετέβαλον μέρος τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας εἰς τζαμίον. Ὁ Ἀβδουραμάν, θέλων ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Ἀλλὰχ εἶναι ἀνώτερος τοῦ Θεοῦ τῶν Χριστιανῶν, ἀπεφάσισεν, ἑβδομήκοντα ἔτη μετὰ ταῦτα (τῷ 781), νὰ ἐγείρῃ ἐν αὐτῇ τῇ θέσει τέμενος, ὅπερ ἔμελλε νὰ καταστῇ ἡ Μέκκα τῆς Δύσεως. Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ ἓν μέρος ἦτο τζαμίον, τὸ δὲ ἕτερον χριστιανικὴ ἐκκλησία· ὁ Καλίφης ἠγόρασε τὸ μέρος τοῦτο, ἀλλ' οἱ Χριστιανοὶ ἔθεσαν τὸν ὅρον, τὰ χρήματα νὰ καταβληθῶσιν εἰς χρυσᾶ νομίσματα, δι' ὧν νὰ κτισθῶσι δύο ἄλλαι ἐκκλησίαι· μεθ' ὃ οἱ χριστιανοὶ ἱερεῖς παραλαβόντες τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ τὰς εἰκόνας τῶν ἁγίων ἀπῆλθον ἐν πομπῇ τῆς Βασιλικῆς καὶ ἡ ἀνέγερσις τοῦ μεγαλοπρεποῦς τζαμίου ἤρξατο. Ὑπὸ τοὺς καλίφας Χακὲμ Β'. καὶ Χακὲμ Γ'. ἐμεγαλύνθη, ὥστε σήμερον ἔχει 19 μὲν θόλους κατὰ μῆκος καὶ 33 κατὰ πλάτος. Ἐν ἔτει 1238 κατέλαβον αὐτὸ πάλιν οἱ Χριστιανοὶ καὶ ἀφιέρωσαν τὸν ναὸν εἰς τὴν Παναγίαν. Ἐπὶ διακόσια ἔτη ἐτελοῦντο ἐν αὐτῷ αἱ χριστιανικαὶ ἱεροτελεστίαι, ὁσάκις δὲ ὑρίστατο ἀνάγκη ἐπισκευῶν, προσελαμβάνοντο Ἄραβες κτίσται καὶ τεχνῖται. Κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ἐπίσκοπός τις κεντηθεὶς ὑπὸ φιλοτιμίας διέταξε νὰ κρημνίσωσι μέρος τοῦ τζαμίου καὶ ν' ἀνεγείρωσι μικρὸν μητροπολιτικὸν ναόν. Πρὸς τοῦτο ἔδωκεν ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος Ε'. τὴν συγκατάθεσίν του· ὅτε ὅμως ἐν ἔτει 1526 ἐπεσκέφθη τὴν Κορδόβαν καὶ εἶδε τὴν ἀνακαίνισιν, ἀνέκραξεν· "Ὠκοδομήσατε ὅ,τι ἠδύνασθε ν' ἀνεγείρητε πανταχοῦ ἀλλοῦ, καὶ κατεστρέψατε ὅ,τι ἦτο μοναδικὸν ἐν τῷ κόσμῳ."

Ἄλλως τε ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος τοῦ αὐτοῦ ἐγένετο ἔνοχος βανδαλισμοῦ, καταρρίψας μέρος τῆς Ἀλάμβρας καὶ ἀνεγείρας ἀνάκτορον ἀμφιθεατρικόν, ὅπερ ἔμεινε διὰ παντὸς ἡμιτελές. Ταῦτα πάντα ἀνεκάλουν εἰς τὴν μνήμην μου ὡς εὐδυνείδητος περιηγητής, ἀναπνέων τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων τῶν πορτοκαλλεῶν. Ὑπεράνω τῶν πορτοκαλλεῶν ὑψοῦντο εἰς τὸν οὐρανὸν φοίνικες. Ὁ φοῖνιξ εἶναι ὁ πιστὸς τοῦ ἀνατολίτου ὀπαδός, ὅστις παρηκολούθησεν αὐτὸν ἐνταῦθα, καὶ παρέχει εἰς τὴν δευτέραν τῶν Ἀράβων πατρίδα, τὴν Κορδόβαν, τὸν ἰδιόρρυθμον ἀφρικανικὸν τύπον.

Τέλος εἰσῆλθον ἐκ τοῦ φωτὸς ὑπὸ τοὺς ζωφεροὺς θόλους τοῦ τζαμίου, καὶ νέον, λίθινον ἄλσος φοινίκων ἐμφανίζεται ἐνώπιόν μου! — Εἶναι οὗτος ναός, ἢ δάσος κιόνων, στηριζόντων θόλους ἐν σχήματι κλάδων φοινίκων; — Παρετήρησα μετὰ προσοχῆς· ἦσαν πραγματικοὶ κίονες, ἀρχαῖοι κίονες, χίλιοι διακόσιοι τὸν ἀριθμόν· προέρχονται δὲ οἱ κίονες οὗτοι ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἰανοῦ, ἐκ τῶν ναῶν τῆς Καρχηδόνος καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Ἀφρικῆς, προέρχονται καὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἧς ὁ αὐτοκράτωρ ἐδώρησέ τινας τῷ ἀνεγείραντι τὸ τζαμίον Ἀβδουραμάν. Εἶναι μονόλιθοι, ἐξ ἰάσπιδος, πορφυρίτου καὶ ἄλλων σπανίων μαρμάρων.

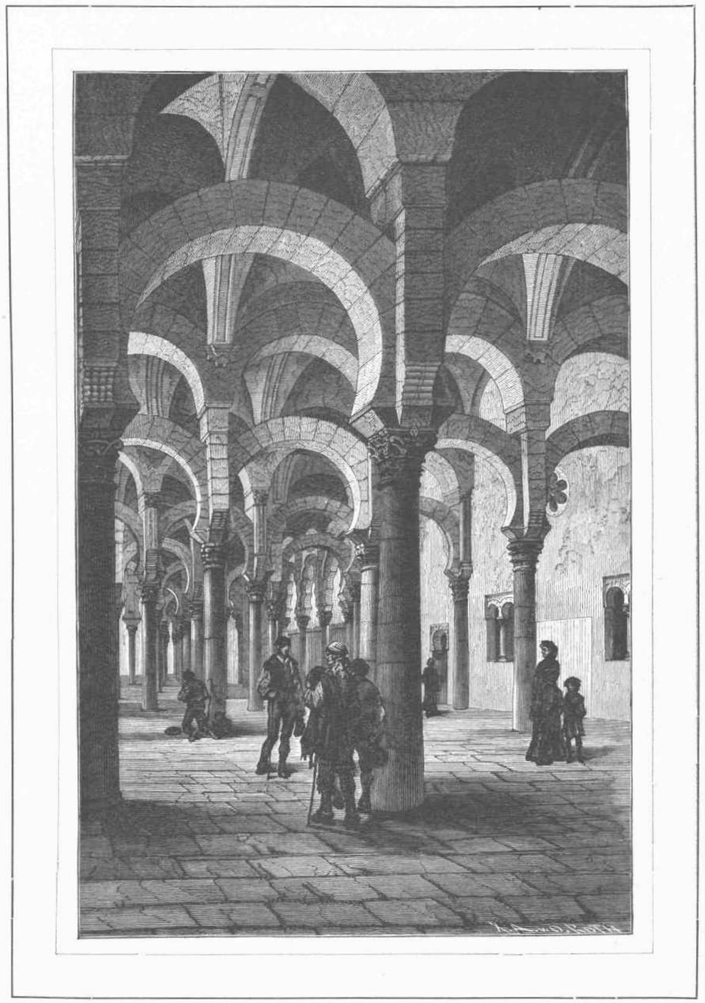

ΤΟ ΜΕΓΑ ΤΖΑΜΙΟΝ ΕΝ ΚΟΡΔΟΒΗι.

Λεπτὴ εὐωδία προσέβαλε τὴν ὄσφρησίν μου· προήρχετο ἡ εὐωδία αὕτη ἐκ κλάδου ἠνθισμένου πορτοκαλλέας, ὃν ἐκράτει γέρων καὶ ἰσχνὸς ἀνήρ. Ὁ ἀνὴρ οὗτος μὲ προσέβλεψε μὲ βλέμμα περίεργον, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ὡς νὰ μοὶ ἔλεγε· "Σὲ παρακολουθῶ βῆμα πρὸς βῆμα εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς ἡ σκιά σου, καὶ μοὶ εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορον, ἂν προσέχῃς εἰς τὰς πληροφορίας μου ἢ ὄχι." Οἱ τοιοῦτοι ὁδηγοὶ εἶναι ἐν Ἱσπανίᾳ ἡ κηλίς, ἡ ἀμαυροῦσα τὸν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων κειμηλίων ἀπαστράπτοντα ἥλιον. Αἱ ἀρχαὶ ἔπρεπε νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τοὺς ξένους δικαίωμα εἰσιτηρίου καὶ ὄχι ν' ἀφίνωσιν αὐτοὺς εἰς τὴν διάκρισιν τοιούτων αἰσχροκερδῶν ὁδηγῶν. Ὁ γέρων ἐνόησεν ὅτι πρῶτον ἤδη ἐπεσκεπτόμην τὸ τζαμίον· οὐδὲν ὠφέλησεν ἡ παρατήρησις ὅτι δὲν ἦλθον τὸ πρῶτον ἐνταῦθα· ὁ ὁδηγὸς εἶναι ἐπιβλητικός, τρέχει δεξιά, ἀριστερά, ἐπιδεικνύει τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον ἀντικείμενον, προσκαλεῖ τὸν νεωκόρον μὲ τὰς κλεῖδάς του, ἀποδιώκει τοὺς μικροὺς ἐπαίτας, οἵτινες περικυκλοῦσι τοὺς ξένους ὡς μυῖαι ἢ ὀχληρὰ ἔντομα καὶ θεωρεῖ καθῆκόν του νὰ προστατεύῃ δῆθεν αὐτόν.

— Πῶς ὀνομάζεσαι; ἠρώτησα τὸν γέροντα.

— Δὸν Παῦλος, Ἐκλαμπρότατε, μοὶ ἀπεκρίθη.

Καὶ ὁ Δὸν Παῦλος ἤρξατο ἐκκενῶν ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς σοφίας του· ὡς μέλι, ὡς καταρράκτης μαργαριτῶν ἐξήρχοντο οἱ λόγοι του ἀπὸ τῆς θύρας τῶν χειλέων του (ὡς λέγουν οἱ Ἄραβες). Οἱ χίλιοι διακόσιοι κίονες τοῦ τζαμίου εἶναι σήμερον μόνον χίλιοι ἑξήκοντα ἐννέα, ἔχουσι κιονόκρανα, ἐφ' ὧν στηρίζονται οἱ θόλοι, ἡ ἀπόστασις τῶν θόλων εἶναι ποδῶν τινων· ἀνέκαθεν οἱ θόλοι οὗτοι ἦσαν λευκοὶ καὶ ἐρυθροί· οἱ καθολικοὶ ἠθέλησαν νὰ καλύψωσι τὸν χρωματισμὸν τῶν ἀπίστων ἀρχιτεκτόνων τοῦ τζαμίου καὶ ἔβαψαν τοὺς θόλους λευκοὺς· σήμερον δὲ ἀποπλύνεται πάλιν ὁ λευκὸς οὗτος ἀσβεστώδης χρωματισμός, ὥστε μέρος τοῦ τεμένους παρουσιάζει πάλιν τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ ποικιλίαν. Οἱ κίονες ἐστήριζον ἄλλοτε ξυλίνην στέγην κεχρυσωμένην, ἥτις ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός, καὶ ἀντικατεστάθη δι' ἀτέχνου ὀροφῆς. Καὶ τὸ ἀρχαῖον ἔδαφος ἐκαλύφθη σήμερον, ὥστε οἱ κίονες φαίνονται ὑπὲρ τὸ δέον ταπεινοί, ἂν καὶ ἤδη ἀρκούντως ταπεινοὶ ἐφαίνοντο ἕνεκα τοῦ μεγάλου αὐτῶν ἀριθμοῦ καὶ τῆς μικρᾶς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεως.

Πρὸς τὸν μεσημβρινὸν τοῖχον ἔκειτο τὸ ἄδυτον τῶν ἀδύτων, Μίχραβ καλούμενον. Εἰσελθὼν ἤκουσα ψαλμῳδίας μοναχῶν λειτουργούντων. Ἐν-

ταῦθα, ὅταν τὴν Παρασκευὴν ὁ ἡγεμὼν προσήρχετο εἰς τὸν ναὸν νὰ προσευχηθῇ, ἔκαιον 7500 λυχνίαι κρεμάμεναι ἀπὸ τῆς κεχρυσωμένης ὀροφῆς. Ὁποῖον θέαμα θὰ ἦτο τοῦτο! Ὁ Ἀέδουραμὰν ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ τὸ τζαμίον τοῦτο δευτέραν Μέκκαν, ὅπως ἀποτρέψῃ τοὺς ὑπηκόους του νὰ μεταβαίνωσιν ὡς προσκυνηταὶ πρὸς τὸν τάφον τοῦ Προφήτου. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ τεμένους ὁ μωαμεθανὸς δὲν προσήρχετο ἢ γονυπετῶν· ἐπὶ τοῦ ἐδάφους φαίνονται καὶ σήμερον ἔτι τὰ ἴχνη τῶν γονάτων τῶν εὐσεβῶν. Τὸ ἄδυτον τῶν ἀδύτων εἶναι πράγματι ἀριστούργημα ἀρχιτεκτονικῆς καὶ διακοσμήσεως· ὡς κεντήματα ἁπλοῦνται οἱ μικροὶ θόλοι ἄνωθεν λεπτῶν κιονίσκων ὅλων κεχρυσωμένων· ἡ στέγη ἔχει τὸ σχῆμα κόγχης καὶ ἦτο τὸ πάλαι πλουσίως κεκοσμημένη.

Ἐντεῦθεν ἐπεσκέφθην τὸ παρεκκλήσιον Villaviciosa, ἔνθα ἦτο ἡ κυρίως ἕδρα τῶν Καλιφῶν· τὸ παρεκκλήσιον τοῦτο εἶναι ἐτοιμόρροπον, δι' ὃ καὶ δὲν ἐπιδεικνύεται εἰς τοὺς ξένους. Τὰ κοσμήματα εἶναι ἐποχῆς χριστιανικῆς ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἐπεξεργασθέντα ὑπὸ Ἀράβων τεχνιτῶν· ὁ γοτθικὸς ρυθμὸς ἑνοῦται μετὰ τοῦ ἀραβικοῦ. Ἐν γένει δὲ ἐν ὅλοις τοῖς γοτθικοῖς ναοῖς τῆς Ἱσπανίας φαίνεται τρανώτατα ἡ ἀραβικὴ ἐπιρροή. Ἰδὼν τὰ θαύματα ταῦτα τῆς ἀρχαίας τέχνης δὲν ἠθέλησα πλέον νὰ ἐπισκεφθῶ τὰ χριστιανικὰ παραρτήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι κατὰ πολὺ ὑποδεέστερα. Ἐξῆλθον λοιπὸν πάλιν ὑπὸ τὸν λαμπρὸν πορτοκαλλεῶνα. Στῖφος ἀνδαλουσίων παίδων ἀμφοτέρου τοῦ γένους μὲ περικυκλωσεν· μοὶ προσέφερον ῥόδα, ἄνθη καὶ κλάδους πορτοκαλλεῶν καὶ ἐζήτουν μικρὸν ἢ μέγα χαλκοῦν νόμισμα, ἀναλόγως τῆς μετριοφροσύνης ἢ τῆς ἀναισχυντίας αὐτῶν. Μετριόφρον βεβαίως οὐδὲν τῶν μικρῶν τούτων πλασμάτων ἦτο· ὅλα ἦσαν εἰς ἄκρον ὀχληρὰ καὶ ἐπιβλητικά, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου μὲ προσέβλεπον μὲ τοὺς μαύρους καὶ ἀπαστράπτοντας ὀφθαλμοὺς των τόσον γλυκὰ καὶ ἐκφραστικά, ὥστε μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ παροργισθῶ· ἅμα δὲ ὁ ξένος τοῖς προσμειδιᾷ, δὲν τὸν ἀφίνουσι πλέον. Τὸ μειδίαμα εἶναι ἀκτὶς ἡλίου, καὶ ἡ ἀκτὶς τοῦ ἡλίου ὡριμάζει τοὺς καρπούς· τοιοῦτον ποιοῦσι συλλογισμόν.

Ὅτε ἐξῆρχόμην τοῦ ναοῦ διὰ τῆς πύλης τῆς Συγχωρήσεως εἶχον ἀκολουθίαν ἡγεμονικήν, ἐὰν ἡ ἡγεμονικὴ ἀκολουθία συνίσταται εἰς τὸ πλῆθος τῶν παρακολουθούντων. Τότε μ' ἐπλησίασε καὶ γυνή τις κρατοῦσά τι ὑπὸ μαῦρον σκέπασμα — ἦτο τοῦτο δύο ὀδοντογραφίαι. Ὁ σύζυγός της, μοὶ εἶπεν, εἶναι ζωγράφος, καὶ ὅλοι οἱ Ἄγγλοι περιηγηταὶ ἀγοράζουσι τὰς εἰκόνας του· ἂν ἐπεθύμουν καὶ φωτογραφίας ἡ γυνή μοὶ ὑπεσχέθη νὰ τὰς φέρῃ. Ἐν τοσούτῳ τὸ στίφος τῶν μικρῶν ἐπαιτῶν μὲ παρηκολούθει φωνάζον καὶ τρέχον, μέχρις οὗ τελωνοφύλαξ τις, φρουρῶν παρὰ τὴν γέφυραν, μὲ ἀπήλλαξε τῶν ὀχληρῶν ὀπαδῶν. Ἱστάμην ἐπὶ τῆς γεφύρας, ἥτις ὑπερηφάνως ὑπέρκειται τοῦ μεγάλου ποταμοῦ, καί, ἂν καὶ μακρὰν τῆς πατρίδος, ᾐσθανόμην ἐνδόμυχον εὐχαρίστησιν. Αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες τοῦ δύοντος ἡλίου ἐχρύσουν τὰ ὕδατα· αἱ πέριξ οἰκίαι ἀπήστραπτον· ἔστιλβον μακρόθεν καὶ οἱ χρυσοῖ θόλοι τοῦ τζαμίου μὲ τὴν ἡμισέληνον, τὸ σύμβολον τῶν Ἀράβων, οἵτινες εἶχον μεταβάλλει τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἱσπανίας εἰς ἐπίγειον παράδεισον. Συνήντησα χωρικὸν ἱππεύοντα ἡμίονον, κεκοσμημένην διὰ ποικιλοχρόων ταινιῶν καὶ μικρῶν κωδωνίσκων. Πλατὺς μαῦρος πῖλος ἐπεσκίαζε τὸ ἡλιοκαμένον πρόσωπόν του. Ὁ χωρικὸς ἔρριψε βλέμμα ταχὺ πρὸς ἐμὲ καὶ εἶτα ἐξηκολούθησεν ᾄδων τὸ εὔθυμόν του τραγοῦδι.

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΚΟΠΕΥΤΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ.

Η ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι ΕΟΡΤΗ.

(Μετὰ τριῶν εἰκόνων, ἴδε σελ. 88—89.)

Ἡ πόλις τῆς Λειψίας διατελεῖ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐν ἑορτῇ· αἱ οἰκίαι, αἱ πλατεῖαι καὶ αἱ ὁδοὶ εἶναι σημαιοστόλιστοι καὶ μυρτοστόλιστοι, καὶ ἀψίδες, φέρουσαι τὴν ἐπιγραφὴν "Χαίρετε", ὑψοῦνται ἐν ταῖς διασταυρώσεσι τῶν κυριωτέρων ὁδῶν. Ὁ λαὸς συνωθεῖται φαιδρὸς καὶ ἐν ἀγαλλιάσει, διότι τελεῖται ἑορτὴ ἐπίσημος διὰ τὴν Γερμανίαν, ἡ ἑορτὴ τοῦ Συνδέσμου τῶν Σκοπευτῶν. Πᾶς τις, παρακολουθήσας τὴν ἱστορίαν τῆς Γερμανίας κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, ἐννοεῖ εὐκόλως ὁποίαν σημασίαν ἔχουσιν αἱ τοιαῦται ἐθνικαὶ ἑορταί. Ἡ σήμερον ἐνταῦθα τελουμένη ἰδίως εἶναι εἶδος ἀδελφοποιΐας τοῦ Γερμανικοῦ λαοῦ, ὅστις ἐν θρησκευτικῇ ὄντως ἀκριβείᾳ ἐφαρμόζει τὸ ἀρχαῖον ῥητόν· "Ἐν τῇ ἑνώσει ἡ ἰσχύς."

Ἡ ἑορτὴ ἤρξατο τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν (20 Ἰουλίου ἔτ. ν.) διὰ μεγάλης παρελάσεως ἢ πομπῆς τῶν ἐξ ὅλων τῶν πόλεων καὶ κωμῶν τῆς Γερμανίας συρρευσάντων σκοπευτῶν, φορούντων τὰς γραφικωτάτας αὐτῶν στολάς. Ἡ πομπὴ εἶχε τι τὸ ἐπιβλητικόν, καθότι ἐν αὐτῇ ἀντεπροσωπεύοντο οὐ μόνον οἱ νεώτεροι χρόνοι ἀλλὰ καὶ ὁ μεσαιών. Προεπορεύετο κήρυξ ἔφιππος ἐν μεσαιωνικῇ στολῇ· εἵποντο δὲ διάφορα συμπλέγματα ἐφ' ἁμάξης παριστῶντα τὴν Σαξωνίαν τὴν Γερμανίαν, τὴν Λειψίαν κτλ. Ἐν τῷ μέσῳ ἐφέρετο τὸ κεχρυσωμένον σύμβολον τοῦ Τοξότου. Ἤρχετο κατόπιν παράστασις ἀρχαίου κυνηγεσίου μὲ τοὺς θηρευτάς, τοὺς σαλπιγκτάς, τοὺς κυνηγετικοὺς κύνας καὶ μὲ τὰς διὰ τῶν φονευθέντων ζώων πεπληρωμένας ἀρχαϊκὰς ἁμάξας. Δεκαὲξ μουσικαὶ ἐπαιάνιζον καθ' ὅλον τὸ διάστημα, παρακολουθούμεναι ὑπὸ τῶν διαφόρων σκοπευτῶν ἐν ὅπλοις καὶ ἐχόντων ἐπὶ κεφαλῆς τὴν ἰδίαν αὐτῶν σημαίαν. Τέλος δὲ ἐφέρετο ἡ μεγάλη σημαία τοῦ Συνδέσμου, ἣν παρηκολούθουν ἐν τεθρίππῳ ἅρματι οἱ δήμαρχοι τῆς Λειψίας καὶ τοῦ Μονάχου. Τέσσαρας ὅλας ὥρας, ἀπὸ τῆς 10 τῆς πρωΐας μέχρι τῆς 2 μ. μ. διήρκεσεν ἡ πομπή, ἥτις διέθη διὰ τῶν κεντρικωτέρων ὁδῶν καὶ κατέληξεν εἰς τὸ εὐρύτατον σκοπευτήριον, ἔνθα διελύθη. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας ἐπὶ τούτῳ ἐκ Δρέσδης ἐλθὼν ἵστατο ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τοῦ μεγάρου του, κάτωθεν τοῦ ὁποίου διαβαίνοντες οἱ σκοπευταὶ ἀνέπεμπον ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγάς. Ἐν τῇ μεγάλῃ πλατείᾳ τοῦ νέου θεάτρου ἐγένετο ἡ παράδοσις τῆς σημαίας τοῦ Συνδέσμου ὑπὸ τοῦ δημάρχου τοῦ Μονάχου, τῆς πόλεως, ἐν ᾗ πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐτελέσθη ἡ ἑορτή, πρὸς τὸν δήμαρχον Λειψίας διὰ καταλλήλου προσφωνήσεως καὶ ἀντιφωνήσεως. Εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως προσεφέροντο τοῖς σκοπευταῖς κρατῆρες πλήρεις οἴνου καὶ ἄνθη εἰς σημεῖον φιλοξένου χαιρετισμοῦ. Ἀφ' οὗ ἡ πομπὴ ἀφίχθη εἰς τὸ σκοπευτήριον καὶ διελύθη, παρετέθη πολυτελέστατον γεῦμα, εἰς ὃ παρεκάθησαν τρεῖς χιλιάδες συνδαιτυμόνες, δήμαρχοι, δημοτικοὶ σύμβουλοι, πρόεδροι, καθηγηταὶ κ. ἄλ. Εὐθὺς μετὰ τὸ γεῦμα, περὶ τὰς 5 μ. μ. ἤρξατο ὁ διαγωνισμὸς τῆς σκοποβολῆς. Μικρὸν μετὰ τὰς 6 μετέθη ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ σκοπευτήριον, ἔνθα ἐγένετο δεκτὸς μετὰ ἐνθουσιασμοῦ ἀπεριγράπτου ὑπὸ τῶν 90 χιλιάδων ἀνθρώπων, τῶν πληρούντων κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τὸ εὐρύταταν πεδίον. Ὁ βασιλεὺς ἐδέχθη ποτήριον οἴνου προσφερθὲν αὐτῷ, ηὐχήθη ὑπὲρ τῆς προόδου τοῦ Συνδέσμου καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν σκοποβολήν. Μέχρι βαθείας νυκτὸς ὁ κόσμος διέμεινε διασκεδάζων ἐν τῷ Σκοπευτηρίῳ, τὸ ὁποῖον ἀπλέτως ἐφωτίζετο ὑπὸ μεγάλων ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων. Ἡ ἑορτὴ διήρκεσε καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα, δηλ. μέχρι τῆς σήμερον (15/27 Ἰουλίου), καὶ ἡ διανομὴ τῶν βραβείων ἐγένετο ἐν πλήρει τάξει καὶ δικαιοσύνῃ. Περίεργον εἶναι ὅτι οὐδὲ ἓν τῶν κερδισθέντων βραβείων δὲν ἠγοράσθη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἑορτῆς· ὅλα ἀνεξαιρέτως εἶχον δωρηθῆ παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν ἡγεμόνων, τῶν μεγάλων ἐργοστασιαρχῶν καὶ τῶν ἐμπόρων τῆς Λειψίας, οἵτινες, ὀφείλομεν νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ἄκραν ἀπέδειξαν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ γειναιοδωρίαν καὶ φιλοξενίαν.

Ἐκ τῶν τριῶν παρατεθειμένων εἰκόνων ἡμῶν ἡ μέν, ἡ μεγαλειτέρα, παριστᾷ τὴν γενικὴν ἄποψιν τοῦ Σκοπευτηρίου, εὐρυτάτου πεδίου, ὅπερ χρησιμεύει συνήθως ὡς Ἱπποδρόμιον· ἡ δευτέρα παριστᾷ ἓν τῶν συμπλεγμάτων τῆς πομπῆς, ἐκ τῶν τὰ μάλιστα ἐπιτυχῶν, τὴν Γερμανίαν· ἡ τρίτη τέλος εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς κομψῆς σκιάδος, ἐν ᾗ ἦσαν κατατεθειμένα λίαν φιλοκάλως τὰ διάφορα βραβεῖα.

Καθ' ὅλην τὴν ἐπταήμερον ἑορτήν, ἣν ἐφαίδρυνεν ὡραῖος θερινὸς οὐρανός, ὁ ἐνθουσιασμὸς ἦτο μέγας καὶ παρὰ τοῖς κατοίκοις καὶ παρὰ τοῖς ξένοις· οὐδεμία δὲ συνέβη ἀταξία, ὅπερ ὀφείλεται καὶ εἰς τὸ φιλόνομον τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὰ ἔκτακτα καὶ κατάλληλα μέτρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ ἀστυνομία· στρατιώτης ἢ φρουρὸς οὐδεὶς ἐφαίνετο ἐν ταῖς ὁδοῖς — λαμπρὸν δεῖγμα εὐνομίας καὶ πολιτισμοῦ!

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Προχθὲς διέθη ἐκ Λειψίας μεταβαίνουσα εἰς Σβερῖνον ἡ βασίλισσα ἡμῶν Ὄλγα, ἥτις παρέμεινεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ μίαν ἡμέραν, ὥπως βαπτίσῃ τὸ τέκνον τῆς παιδικῆς αὐτῆς φίλης, τῆς Κυρίας VON DER GABELENTZ, τοῦ καθηγητοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἡ ἡμέρα τοῦ ὀνόματός της ἡ εὐσεβὴς ἄνασσα ἠθέλησε ν' ἀκούσῃ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ ναῷ, ἔνθα παρευρέθη μετὰ τῆς κυρίας τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ της. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ἡ Α. Μ. περιῆλθεν ὀλίγον τὴν πόλιν, τὴν δ' ἐπιοῦσαν ἀνεχώρησεν εἰς Σβερῖνον, ἔνθα περιέμενεν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν βασιλοπαίδων. Ἐκ Σβερίνου ἡ βασιλικὴ τῆς Ἑλλάδος οἰκογένεια μεταβαίνει εἰς Κοπενάγην, ὅθεν κατὰ τὸν Σεπτέμβριον ἐπανακάμπτει εἰς τὴν πατρίδα. Μόνον ὁ βασιλόπαις Γεώργιος μένει ὡς γνωστὸν ἐν Δανίᾳ, ὅπως κάμῃ ἔναρξιν τῶν ναυτικῶν του σπουδῶν.

Μετ' οὐ πολὺ θ' ἀρχίσῃ ἡ ἀνέγερσις τοῦ Ἐθνικοῦ Μνημείου, τὸ ὁποῖον ἡ Ἰταλία θὰ στήσῃ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ τῷ Βίκτωρι Ἐμμανουήλ, κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος Σακκώνη. Ἤδη ἠγοράσθησαν αἱ οἰκίαι αἱ μεταξὺ τῆς Πλατείας τῆς Βενετίας καὶ τῆς βορείου πλευρᾶς τοῦ Καπιτωλίου λόφου. Λέγεται ὅτι ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ μνημείου τεθήσεται τῇ 2 Ὀκτωβρίου, τῇ ἐπετείῳ ἡμέρᾳ, καθ' ἣν οἱ Ῥωμαῖοι ἀνεκήρυξαν βασιλέα τὸν τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουήλ. Τὸ μνημεῖον ἔσται μεγαλοπρεπέστατον, ὡς καταλαμβάνον μέγα μέρος τοῦ Καπιτωλίου. Ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἔχοντος σχῆμα στοᾶς, στηθήσεται γιγαντιαῖος ἀνδριὰς τοῦ βασιλέως ἐφίππου. Γνωστὸν εἶναι ὅτι εἰς ἀνέγερσιν τοῦ μνημείου συνεισέφερεν ἡ Ἰταλία σύμπασα.

Ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος. Γνωστὸν εἶναι ὅτι ὁ Ναπολέων τακτικὰς ἐκράτει σημειώσεις περὶ τῶν συμβάντων τοῦ βίου του, αἵτινες καὶ ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου JUNG· ὀλιγώτερον ὅμως γνωστὸν ὑπάρχει ὅτι τὰ ἀπομνημονεύματα ταῦτα ἀναφέρονται καὶ εἰς τὴν νεαράν, σχεδὸν παιδικήν, ἡλικίαν τοῦ μεγάλου ἀνδρός. Οὕτω π. χ. διεσώθησαν σημειώσεις τινές, ἃς ὁ Ναπολέων ἔγραψε κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ ἔτους 1786—1787, ὅτε ὑπηρέτει ἐν Δουαὶ ὡς ἀνθυπολοχαγὸς ἐν τῷ γαλλικῷ στρατῷ ἐν ἡλικίᾳ μόλις 17 ἐτῶν. Αἱ σημειώσεις αὗται εἰσὶ πλήρεις μελαγχολικῶν σκέψεων καὶ ὑπεμφαίνουσι παρὰ τῷ Ναπολέοντι τὴν ἰδέαν τῆς αὐτοχειρίας. "Εὑρίσκομαι πάντοτε μόνος ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων, συγκεντρωμένος ἐν ἐμαυτῷ. Ποῦ στρέφονται σήμερον αἱ μελαγχολικαί μου σκέψεις; Πρὸς τὸν θάνατον! Εὑρίσκομαι ἐν τῇ αὐγῇ ἔτι τοῦ βίου μου καὶ δύναμαι νὰ ἐλπίσω ἐπὶ βίον μακρόν. Ἀπὸ ἓξ ἤδη ἐτῶν ζῶ μακρὰν τῆς πατρίδος μου. Ὤ, πόσην χαρὰν θὰ αἰσθανθῶ νὰ εὑρεθῶ μετὰ τέσσαρας μῆνας ἐν μέσῳ τῶν συμπολιτῶν μου, ἐν μέσῳ τῶν συγγενῶν μου! — Διατὶ λοιπὸν νὰ σκέπτωμαι περὶ αὐτοχειρίας; Καὶ ὅμως τί δύναμαι νὰ πράξω ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ; Ἀφ' οὗ πρόκειται ν' ἀποθάνω, τί σημαίνει ν' αὐτοχειριασθῶ; Ἐὰν εἶχον διανύσει ἑξήκοντα ἔτη τοῦ βίου μου, ἠδυνάμην νὰ σεβασθῶ τὰς προλήψεις τῶν συγχρόνων μου καὶ νὰ περιμείνω ἡσύχως, ἡ φύσις νὰ ἐπιτελέσῃ κατ' ἐμοῦ τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀτυχία ἤρξατο καταδιώκουσά με, καὶ οὐδὲν αἰσθάνομαι ἐν τῷ βίῳ τὸ εὐχάριστον, πρὸς τί νὰ διέλθω ἡμέρας, καθ' ἃς πᾶσα μου ἐπιχείρησις ματαιοῦται; — Πόσον ἀπέχουσιν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς φύσεως! Πόσον εἶναι δειλοὶ καὶ κοινοί! Τί περιμένω νὰ ἴδω ἐν τῇ πατρίδι μου; Τοὺς συμπολίτας μου ἀλυσοδέτους καὶ ἀσπαζομένους τὴν χεῖρα, ἥτις τοὺς πιέζει καὶ τοὺς τυραννεῖ. Ὤ! δὲν εἶναι πλέον οὗτοι οἱ γενναῖοι Κόρσοι, οἱ τοσοῦτον τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ποθοῦντες! — Ὦ Γάλλοι, δὲν ἀρκεῖ ὑμῖν ὅτι τῶν πάντων ἐστερήσατε ἡμᾶς; Διατὶ νὰ θέλητε νὰ καταστρέψητε καὶ τὰ ἀθῶα ἡμῶν ἤθη; Ἡ εἰκών, ἣν σήμερον παρουσιάζει ἡ δύσμοιρος πατρίς μου καὶ ἡ ἀδυναμία, εἰς ἣν εὑρίσκομαι, νὰ μεταβάλλω κατάστασιν τοιαύτην, εἶναι ἀφορμαὶ ν' ἀποστρέφωμαι τὴν χώραν, πρὸς ἣν μὲ συνδέει τὸ καθῆκόν μου, νὰ ἐπαινῶ ἀνθρώπους, οὓς ἐκ πεποιθήσεως μισῶ. Ὅταν λάβω τὴν ἄδειαν καὶ μεταβῶ εἰς τὴν πατρίδα μου, ὡς τί θὰ παρουσιασθῶ; τί θὰ εἴπω; Ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει πλέον πατρίς, ὁ καλὸς πατριώτης ὀφείλει ν' ἀποθάνῃ. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ φονεύσω ἕνα ἄνθρωπον πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν συμπολιτῶν μου, θὰ ἔσπευδον ἀμέσως νὰ τὸ ἐκτελέσω· ἤθελον ἐμπήξει εἰς τὸ στῆθος τοῦ τυράννου τὸ ξίφος ὅπως ἐκδικηθῶ τὴν πατρίδα μου καὶ τοὺς καταπατηθέντας νόμους της. — Ὁ βίος μοὶ εἶναι ἀφόρητος, διότι οὐδεμίαν αἰσθάνομαι τέρψιν· μοὶ εἶναι ἀφόρητος, διότι οἱ ἄνθρωποι, μεθ' ὧν συζῶ καὶ μεθ' ὧν εἰμὶ καταδεδικασμένος νὰ συζήσω, τοσοῦτον ἀπέχουσιν ἀπ' ἐμοῦ κατὰ τὸ φρόνημα, ὅσον τῆς σελήνης τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου. Διὸ καὶ δὲν δύναμαι νὰ εὕρω τρόπον τοῦ ζῆν, ὅστις νὰ καθιστᾷ μοι τὴν ὕπαρξιν ὑποφερτήν· ἐκ τούτου δὲ προέρχεται καὶ ἡ ἐντελὴς ἀποχώρησίς μου." Ταῦτα ἔγραφεν ὁ Κόρσος Ναπολέων Βοναπάρτης ἐν ἡλικίᾳ 17 ἐτῶν καὶ ἀνθυπολοχαγὸς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας. Ἡ δημοσίευσις τῶν ἀπομνημονευμάτων τούτων βαθυτάτην ἐμποιήσει ἐντύπωσιν.

ΩΡΑΙ ΣΧΟΛΗΣ.

Αἴνιγμα 220.

Ὑπηκόους τοὺς μονάρχας, δούλους τοὺς τυράννους ἔχω,
Ἥρωας καθυποτάσσω, νίκας δὲ αὐτοῖς παρέχω·
Κατ' ἐμοῦ τὰ μέσα πάντα ὑπερῳῳσικὰ τυγχάνουν.
Αἱ δυνάμεις μου μεγάλαι καὶ μέχρι περάτων φθάνουν.
Τρὶς ἀλλοίμονον ἐκείνῳ, ὅστις ν' ἀψηφήσῃ θέλει
Τὴν ἰσχύν μου· πλήσσουν τοῦτον τὰ πανίσχυρά μου βέλη.
Καὶ τοὺς μᾶλλον δὲ γενναίους καθιστῶ ἐγὼ ἀρνία,
Τοὺς δειλοὺς δὲ καὶ ἀνάνδρους ὡς τὰ ἄγρια θηρία·
Ἄφρονας ποιῶ φρονίμους καὶ ἡμέρους τοὺς ἀγρίους,
Τοὺς φρονίμους δ' ἀνοήτους καὶ ἀγρίους τοὺς ἡπίους·
Ἐμοῦ χάριν ἐν τῷ κόσμῳ ἔργα ἔγειναν μεγάλα,
Πάθη, δράματα, συμβάντα καὶ ποιήσεις καὶ τὰ ἄλλα·
Εἰμ' ἐν τέλει, τῶν δακρύων ἐν ταὐτῷ καὶ μεγαλείων,
Δόξης, ἀνδραγαθημάτων ἡ πηγὴ καὶ μαρτυρίων,
Εἰς ἐκείνους, οὓς, πρὸ πάντων, ἡ ἰσχύς μου προκαλεῖ
Καὶ πιστοὺς μου λάτρας πάντας κι' ὀπαδοὺς ἀναδεικνύει.

Ἰω. Κ. Γρουμπός, ἐν Γαλαζίῳ.

Αἴνιγμα 221.

Νυχθημερὸν πλανώμενος
Τὴν γῆν περιοδεύω,
Καὶ ἀοράτως πανταχοῦ
Τοῦ κόσμου ταξειδεύω.
Μετέωρος ὁδοιπορῶ,
Ἢ ἐν τῇ γῇ κρυμμένος,
Εἰς ποταμοὺς, ὠκεανοὺς
Πολλάκις βυθισμένος.
Κ' ἐν ᾧ σιδηροδέσμιος
Ὁ δυστυχὴς κρατοῦμαι,
Ἐάν μου λύσουν τὰ δεσμά
Εὐθὺς ἀπονεκροῦμαι!

Ἐμμ. Σολωμός, ἐν Βουκουρεστίῳ.

Αἴνιγμα 222.

Μικράν, πλὴν νῆσον ἔνδοξον
Ἀφεύκτως μὲ γνωρίζεις·
Μὴ μ' ἀνατρέψῃς, φίλε μου,
Μὴ ἄδικα πασχίζῃς·
Διότι ἄλλη Νέμεσις
Θὰ ἴδῃ' ἐνώπιόν σου,
Μ' ἀνθρώπου μέλαιναν μορφὴν
Θὰ μ' ἴδῃς δμοιόν σου.

Ν. Γ. Μουσούρης, ἐν Βερδιάνσκ.

Πρόβλημα 223.

Εὑρεθήτω τὸ ὄνομα Ἕλληνος καλλιτέχνου, διὰ τῶν γραμμάτων τοῦ ὁποίου νὰ σχηματισθῶσι δέκα λέξεις, ὧν τὰ ἀρχικὰ γράμματα νὰ ὦσι αὐτὰ τὰ γράμματα τοῦ ὀνόματος καθέτως, ὡς ἀκροστιχίς, γραφομένου, νὰ σημαίνωσι δέ· α'. τὸ προσφιλέστερον τοῖς λαοῖς, β'.) θεάν, γ'.) θεόν, δ'.) πανίσχυρον βασιλέα, νικηθέντα παρὰ τῶν Ἑλλήνων, ε'.) κράτος τῆς Εὐρώπης, στ'.) ἀρχαῖον μάντιν ἐπὶ ἐπταετίαν μεταμορφωθέντα εἰς γυναῖκα, ζήσαντα δὲ ἐπὶ ἓξ ὅλας γενεάς, ζ'.) Εὐρωπαϊκὸν κράτος, η'.) πόλιν τῆς Ἑλλάδος, θ'.) θεάν, καὶ ι'.) ἄλλην πόλιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἰω. Κ. Γρουμπός ἐν Γαλαζίῳ.

Πρόβλημα 224.
(Λογόγριφος.)

Σχηματισθήτω ἡ εὐχρηστοτέρα τῶν ἐπιστημῶν δι' ἑνὸς γράμματος καὶ ἑνὸς ἀριθμοῦ.

Ὁ αὐτός.

ΛΥΣΕΙΣ.

Αἴνιγμ. 213.
Τὸ στοιχεῖον Ρ.

Αἴνιγμ. 214.
ΑΝΗΡ — ΑΗΡ.

Αἰνίγματος 215.
ΚΛΕΩΝ — ΛΕΩΝ — ΩΝ.

Προβλήματος 216.
(Ἀριθμητικοῦ.)

5040 συμπόσια, ὅπερ ἀπαιτεῖ ἴσας ἡμέρας ἤτοι 14 σχεδὸν ἔτη.

Προβλήματος 217.

Ἀνὰ 50 χιλιάδας ἐκ τῆς Β'. καὶ Γ'. ποιότητος, διὰ τὴν ποιότητα ἀξίας δρχ. 20, 3 ἀνὰ 50 χιλ. ἐκ τῆς Α'. καὶ Δ'. διὰ τὴν τῶν δρχμ. 25.

Προβλήματος 218.

Οὐκ ἄμισθον τὸ εὖ ποιεῖν, κἂν μὴ παραχρῆμα ἡ ἀνταπόδοσις φαίνηται.

Προβλήματος 219.

Ἡ φύσις ἄνευ μαθήσεως τυφλόν, ἀλλ' ἄνευ φρονήσεως μάθησις, ἐλλιπές.

Ἔλυσαν· τὰ 202, 209—211 ὁ κ. Γρ. Γ. Δρόσος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· τὰ 202, 205 ἡ Κυρία Ἴφιγ. Ν. Σιβιτανίδου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· τὸ 205, 207, 208, 210 ὁ κ. Λουκᾶς Στένης ἐν Λάρνακι Κύπρου· τὰ 207, 209 ὁ κ. Πασχάλης Χ. Παπαζογλους ἐν Σουχλίῳ· τὰ 207—210, 212 ὁ κ. Λεωνίδας Βασιλείου ἐν Τεργέστῃ· τὰ 207—210 ὁ κ. Κριμίζης ἐν Μανσούρᾳ· τὰ 207, 210 ὁ κ. Εὐθ. Κρέης ἐν Σμυρν-ἐλ-Κόμ· τὰ 207, 208, 210, 211 ἡ Κυρία Ἐριφύλη Γ. Ζέρρου ἐν Προύσῃ· τὰ 207—210 ὁ κ. Κ. Φτερούδης ἐν Βίρ-Σάμς Αἰγύπτου, καὶ ὁ Ἰω. Κ. Γρουμπὸς ἐν Γαλαζίῳ· τὰ 208—211 ὁ κ. Ἰω. Κομβόπουλος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· τὸ 209 ἡ Κυρία Ἑλένη Ν. Τζηρου ἐν Ῥαμλίῳ· τὰ 213, 214, 218, 219 ὁ κ. Ἰω. Ἀσαριωτάκης ἐν Γαλαζίῳ· τὰ 213, 218 ὁ κ. Δ. Κληματιανὸς ἐν Σιστοβίῳ· τὰ 213, 214 ἡ Κυρία Ἑλένη Α. Σκόρδου ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὰ 214, 215 ὁ κ. Π. Βασσαλόπουλος ἐν Βραΐλᾳ· τὰ 215—217 ὁ κ. Ἰ. Μ. Α. ἐν Λονδίνῳ· τὸ 217 ὁ κ. Ἀλ. Σκόρδος ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὰ 215, 217—219 ὁ κ. Εὐστάθιος Γεωργαντόπουλος ἐν Πασκάνῃ Μολδαβίας· τὰ 207—211 ὁ κ. Λ. Εὐαγγελίδης ἐν Καβάλλᾳ· τὰ 213, 214, 217 ἡ Κυρία Ἑλ. Γ. Ἐλευθεριάδου ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὰ 207—210 ὁ κ. Γ. Μ. Κουτρουβῆς ἐν Σμύρνῃ.

LE MONITEUR DE LA CHANCE UNIVERSELLE

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΥΣΑ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ ΑΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΑΦΙΛΟΚΕΡΔΕΙΣ ΠΕΡΙ ΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ.

Ἐν Βιέννῃ καὶ Αὐστρο-Οὐγγαρίᾳ . . . . Φλ. 2
Ἐν Γερμανίᾳ . . . . . Μάρ. 4
Ἐν Γαλλίᾳ, τόποις ταχυδρ. ἑνώσεως . . . Φρ. 5
Συμπεριλαμβανομένων τῶν ταχυδρ. τελῶν.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΣ
Stadt, Bartensteingasse 14.
Ἔναντι τοῦ Κοινοβουλίου καὶ τοῦ Δημαρχείου
VIENNE.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ.

Δηλοποιήσ. ἀγγλικαὶ ὁ στ. . . . Κρ. 50 Φρ. 1
Καταχωρίσ. συστατικαὶ - . . . Φλ. 1 - 2
- ἐπὶ ἐκδόσ. δαν. κλ. . - 2.50 - 5
Συμφωνία καὶ κατ' ἀποκοπήν.

ΔΩΡΑ.

Εἰς πάντα ὅστις ἤθελεν ἐγγραφῇ συνδρομητὴς διὰ 18 μῆνας ἤτοι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1884 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1885 εἰς τὴν ἐφημερίδα Le Moniteur de la Chance Universelle ἀποσταλήσονται τακτικῶς οὐ μόνον ἡ ἐφημερὶς αὕτη — ἥτις τυγχάνει ἡ μόνη δημοσιεύουσα τοὺς ἐπισήμους καταλόγους τῶν κληρώσεων ἁπασῶν τῶν λαχειοφόρων ἀξιῶν — ἀλλὰ καὶ τὰ ἑπόμενα δῶρα·

1. Λαχειοφόρον γραμμάτιον δι' οὗ δυνατὸν νὰ κερδήσῃ τις 100000, 50000 φράγκα κτλ.

2. Εἰς πάντα ἐγγραφησόμενον συνδρομητὴν ἀποσταλήσεται δωρεὰν τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΑ ΠΛΟΥΤΗ (Richesses Oubliées) πόνημα, ὅπερ ἐκδοθησόμενον ἀνυπερθέτως περὶ τὰ τέλη τοῦ τρέχοντος ἔτους (ἕνεκα λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως μας εἶναι ἀδύνατον νὰ ἦναι ἕτοιμον πρὸ τοῦ τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους), ἔσται τὸ μόνον ἐν ᾧ περιληφθήσονται ἀκριβῶς ἐκτὸς τῶν ἐπισήμων καταλόγων πασῶν τῶν γενομένων κληρώσεων—ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1884 — ὡς πρὸς τὰς διαφόρους λαχειοφόρους ὁμολογίας Αὐστριακάς, Γερμανικάς, Γαλλικάς, Ἰταλικάς, Βελγικάς, Ῥωσσικάς, Ἑλβετικάς, Τουρκικάς, Ἑλληνικάς Ῥουμανικάς, καὶ πληροφορίαι ἀπαραίτητοι εἰς τοὺς ἔχοντας τοιαύτας ὁμολογίας ἢ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἀποκτήσωσιν τοιαύτας.

Χιλιάδες ἀνθρώπων εἰσὶ πλούσιοι, καὶ ὅμως ἀγνοοῦσι τοῦτο! Τῷ ὄντι, συνῳδὰ πρὸς τὰς ἐπισήμους πληροφορίας, πολλαὶ ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων κερδῶν δὲν ἐζητήθησαν εἰσέτι παρὰ τῶν δικαιούχων. Πολλοὶ ἀγοράζουσι λαχειοφόρους ἀξίας, μετὰ δὲ τὴν ἐπ' αὐτῶν γενομένην πρώτην ἢ δευτέραν κλήρωσιν τὰς ἀξίας ταύτας ῥίπτουσιν ἐν σύρτῃ ἐν τῷ ὁποίῳ λησμονοῦσιν αὐτάς. Ἡ ὀλιγωρία αὕτη ἀποβαίνει ἀσύγγνωστος τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ, ὡς πρός τινας ἀξίας μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κληρώσεως, τὸ πρὸς ἀπαίτησιν τοῦ κέρδους δικαίωμα διαγράφεται καὶ ἑπομένως τὰ κέρδη οὐδόλως πληρόνονται τοῖς δικαιούχοις. Οἱ συνδρομηταὶ καὶ πελάται ἡμῶν δύνανται νὰ γνωστοποιήσωσιν ἡμῖν ἐφάπαξ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὑπὸ τὴν κατοχὴν αὐτῶν τίτλων, ἐν ᾗ δὲ περιπτώσει ὑπάρχει ἐπιλαχόν τι κέρδος θέλομεν γνωστοποιήσει αὐτοῖς τοῦτο ἀνεξόδως καὶ ἐν πάσῃ ἐχεμυθίᾳ.

3. Ἐπίσημον κατάλογον τῶν ἀριθμῶν ἁπασῶν τῶν ἀπὸ τῆς πρώτης κληρώσεως μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1884 κληρωθεισῶν ὁμολογιῶν τῶν Ὀθωμανικῶν σιδηροδρόμων (Ἀνατολικῶν σιδηροδρόμων Τουρκίας) καὶ τοῦ Δανείου τῆς Πόλεως Βουκουρεστίου.

4 Συνεπείᾳ εἰδικῆς συμβάσεως πρός τι τῶν διασημοτέρων ὡρολογοποιείων, ἀργυρᾶ ὡρολόγια (ἐκ τοῦ εἴδους remontoires) τιμώμενον ἕκαστον πρὸς φράγκα 65, προσφέρομεν πρὸς τοὺς συνδρομητὰς καὶ πελάτας ἡμῶν εἰς τὸ ἐξαιρετικὸν τίμημα πρὸς φρ. 40 ἐπίσης δὲ προσφέρομεν αὐτοῖς τοῦ αὐτοῦ μὲν εἴδους ἀλλ' ἐκ μετάλλου νίκελ ὡρολόγια — ὧν ἡ τακτικὴ λειτουργία τυγχάνει ἐντελῶς ἠγγυημένη — ἀντὶ φρ. 25, τίμημα μοναδικὸν εἰς ὃ συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ καθ' ὡρολόγιον ἔξοδα ἀποστολῆς. Πᾶν ὡρολόγιον ὅπερ δὲν ἤθελε τύχει τῆς ἀρεσκείας τοῦ πελάτου ἡμῶν δεχόμεθα ὅπως ἐπιστραφῇ ἡμῖν μετὰ ὀκταήμερον ἀπὸ τῆς λήψεως.

Ἡ ἐτησία συνδρομὴ εἰς τὴν ἐφημερίδα Le Moniteur de la Chance Universelle ὑπάρχει ὡρισμένη εἰς φράγκα 5 ποσὸν μικρὸν διαβιβαστέον ἡμῖν εἰς ἔνταλμα ταχυδρομικόν, γραμμάτια τραπέζης, ἢ γραμματόσημα οἱουδήποτε κράτους.

Διὰ 18 μῆνας ὀφείλει τις νὰ μᾶς ἐμβάσῃ φράγκα 7.50.

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ.

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΗΤΙΚΟΝ
ΚΑΙ
ΕΝΤΟΛΟΔΟΧΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΤΟΥ
Moniteur de la Chance Universelle
ἀναλαμβάνει
ΤΗΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΙΣ
ΒΙΕΝΝΗΣ, ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ, ΠΑΡΙΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

διεξαγωγὴν ἐργασιῶν οἷαι αἱ ἑξῆς·

1. Ἀγοραὶ καὶ πωλήσεις χρεωγράφων κατὰ τὰς ἐπισήμους διατιμήσεις αὐτῶν.

2. Ἐγγραφὴ εἰς τὴν ἔκδοσιν ὁμολογιῶν παντὸς δανείου ἢ οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως, ἄνευ ἐξόδων διὰ τοὺς πελάτας τοῦ καταστήματος.

3. Πώλησις ἐπὶ πιστώσει, ἤτοι διὰ πληρωμῶν μηνιαίων εἰς δόσεις, δι' ἁπάσας τὰς αὐστροουγγρικὰς ἀξίας. Ἀπὸ τῆς πρώτης πληρωμῆς ὁ ἀγοράζων οἱανδήποτε τῶν ἀξιῶν τούτων μετέχει πασῶν τῶν κληρώσεων ἐπὶ τῶν ὅλων κληρωθησομένων ὁραβείων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν τόκων.

4. Ἀνταλλαγὴ τίτλων δι' ἄλλων παρεχόντων πλείονα τόκον ἢ μεγαλειτέραν πιθανότητα κέρδους ἢ καὶ πιθανότητα πρὸς ὑπερτίμησιν.

5. Χρηματικὰ δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ τίτλων καὶ ἐπὶ τόκῳ 5 τοῖς % τὸ ἔτος.

Οἱ αὐτοὶ τίτλοι ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἀριθμοὺς ἐπιστρέφονται τῷ δανειζομένῳ, ὅστις ἐξακολουθεῖ μετέχων εἰς τὰς γινομένας ὡς πρὸς τοὺς τίτλους αὐτοῦ κληρώσεις ὡσεὶ τοὺς τίτλους τούτους εἶχεν ἐν τῷ χρηματοκιβωτίῳ αὐτοῦ.

6. Εἴσπραξις ἐπιλαχόντων ὁραβείων καὶ χρεωλυθέντων τίτλων ἐπὶ μόνῃ τῇ παρὰ τῶν ἐντολοδοτῶν πληρωμῇ τῶν ἐπιστολαγωγίων.

7. Δωρεὰν εἴσπραξις τοκομερισμάτων ἀξιῶν αὐστριακῶν ἢ ἄλλων.

8. Πώλησις γραμματίων διὰ λαχεῖα γινόμενα κυβερνητικῇ ἀδείᾳ καὶ ἑπομένως παρέχοντα πᾶσαν ἀσφάλειαν τοῖς ἀγορασταῖς. Ταῦτα δέον ὅπως μὴ συγχέωνται πρὸς τὰ γραμμάτια τῶν γερμανικῶν λαχείων.

9. Ἐξακρίβωσις τῶν κληρωθέντων ἀριθμῶν ὁμολογιῶν ἢ λαχειοφόρων γραμματίων γινομένη δωρεὰν καὶ ἀνεξαιρέτως διὰ πᾶσαν οἱανδήποτε ἀξίαν.

10. Ἀγοραὶ καὶ πωλήσεις ἐμπορευμάτων ἐπὶ πληρωμῇ δικαιώματος προμηθείας πρὸς 2 %. Πᾶσα ἐντολὴ πρὸς ἀγορὰν ἀντικειμένων δι' ἀτομικὴν χρῆσιν ἑνὸς τῶν συνδρομητῶν ἐκτελεῖται ἄνευ πληρωμῆς δικαιώματος προμηθείας.

11. Παροχὴ οἱασδήποτε πληροφορίας παντὶ τῷ ἀποστέλλοντι σὺν τῇ αἰτήσει ἀπηλλαγμένῃ τελῶν καὶ 25 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου, εἰς γραμματόσημα, διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἀπαντήσεως. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δίδοται δωρεὰν διὰ τῆς ἐφημερίδος ἐν τῇ εἰδικῇ αὐτῆς στήλῃ ὑπὸ τὸν τίτλον Petite Correspondance (Μικρὰ Ἀλληλογραφία).

Χάριν τῶν πελατῶν ἡμῶν νομίζομεν σκόπιμον νὰ δηλώσωμεν ὅτι οὐδὲν ἀπολύτως δέον ν' ἀγοράζωσι πρὶν ἢ ἐρωτήσωσι τίς ἡ ἐπὶ τῆς γενησομένης ἀγορᾶς γνώμη ἡμῶν. Δύνανται ν' ἀποτανθῶσι πρὸς ἡμᾶς ἐλευθέρως, θὰ μᾶς εὕρουν πάντοτε προθύμους νὰ τοῖς φανῶμεν χρήσιμοι ἢ ἀρεστοί.

Πᾶσα ἀποστολὴ δέον ν' ἀποστέλληται κατ' εὐθεῖαν ὑπὸ διεύθυνσιν ὡς ἑξῆς·

ADMINISTRATION
DU
Moniteur de la Chance Universelle
VIENNE (Autriche).

Διεξάγομεν ἀλληλογραφίαν ἐν οἱᾳδήποτε γλώσσῃ. Πάντες οἱ τίτλοι δέον νὰ φέρωσι τὴν σφραγῖδα ἡμῶν.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΑΜΟΙΒΗ
ΦΡΑΓΚΑ **10,000,000** ΦΡΑΓΚΑ.

Ἡ διαχείρισις τοῦ Μηνυτόρος τῆς Παγκοσμίου Τύχης καταλείπει τῇ ὁλομελείᾳ τῶν συνδρομητῶν αὐτοῦ τοῦ 1884 πάντα τὰ κέρδη (ἐξαιρέσει τῶν μικρῶν κερδῶν) ἅπερ κατὰ τὸ 1884 ἤθελον τυχὸν λάχει εἰς τὰς ἑπομένας ὁμολογίας· τὸ σύνολον τῶν εἰς τοὺς τίτλους τούτους ἀνηκουσῶν ἐτησίων ἀμοιβῶν ἀνέρχεται εἰς φιορ. 4,162,450 ἤτοι πλέον τῶν 10 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Εἰς ἑκάστην κλήρωσιν ὑπάρχει ἀνὰ ἓν μέγα κέρδος ὡς ἑξῆς

	Φλωρ.
Τῆς ὁμολογίας Credit-Anstalt 1858 σειρᾶς 3824 ὁ ἀριθμὸς 56 . . .	**150,000**
Τῆς ὁμολογίας Αὐστρίας 1864 σειρᾶς 3251 ὁ ἀριθμὸς 27	**150,000**
Τῆς ὁμολογίας Πόλεως Βιέννης 1874 σειρᾶς 1915 ὁ ἀριθμὸς 66 .	**200,000**
Τῆς ὁμολογίας Theiss 1880 σειρᾶς 1834 ὁ ἀριθμὸς 29	**100,000**
Τῆς ὁμολ. Αὐστρ. Ἐρυθμοῦ Σταύρου σειρᾶς 6677 ὁ ἀριθμὸς 6 .	**100,000**
Τῆς ὁμολ. Οὐγγρικ. Κράτους 1870 σειρᾶς 2624 ὁ ἀριθμὸς 31 . . .	**150,000**
Ἐν ὅλῳ Φλωρίνια	**850,000**

Αἱ ἀνωτέρω ὁμολογίαι εὑρίσκονται κατατεθειμέναι ἐν τῇ Ἐθνικῇ Αὐστρο-ουγγρικῇ Τραπέζῃ, ἡ δὲ διαχείρισις τοῦ ΜΗΝΥΤΟΡΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΤΥΧΗΣ, ἐπιφυλασσομένη τὴν ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου καθαροῦ κέρδους ὑφαίρεσιν ποσοστοῦ πρὸς 20%, τὰ ὑπολειπόμενα 80% θέλει διανείμει εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς, καθ' ὃν τρόπον ἤθελε κρίνει κατάλληλον. — Οἱ μὴ ἀνανεώσαντες τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, τοὐλάχιστον δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς, χάνουσι τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὰ ἐνδεχόμενα κέρδη.

Συντάκτης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑι. ELSTER-STR. 19.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ, Φραγκοφόρτῃ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.